

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Миколаївський національний аграрний університет
Освітня програма	23170 Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Миколаївський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23170
Назва ОП	Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Пасічний Микола Дмитрович, Дарченко Катерина Андріївна, Слатвінська Марина Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	14.04.2021 р. – 16.04.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/off/acred/bac/072/vidomosti.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/off/acred/programma.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальне враження – позитивне. ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є актуальною, враховує Стратегію розвитку ЗВО, тенденції розвитку спеціальності, сучасні вимоги ринку праці та інтереси стейкхолдерів. Цілі, ПРН, зміст та структура ОП реалізують завдання формування інтегральної компетентності, відповідають предметній області спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та забезпечують придатність здобувачів до працевлаштування за фахом. ОП логічно побудована, формує гармонійний баланс між дисциплінами та дозволяє забезпечити підготовку фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», які здатні ефективно виконувати завдання інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності, спрямовані на дослідження і розв'язання складних задач в умовах невизначеності й фінансових ризиків, в тому числі зумовлених унікальністю аграрних особливостей. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими та зрозумілими з кожного ОК ОП. За ОП має місце реальна практика дуальної освіти, набуття практичних навичок в умовах виробництва та проходження здобувачами практики, стажування за кордоном. На ОП сформовано висококваліфікований колектив НПП, має місце виважена та послідовна політика сприяння їх професійному розвитку, шляхом матеріального (за публікації в журналах, які індексуються в базах даних Scopus та Web of Science) та морального заохочення. МНАУ має високий рівень матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення. В ЗВО діє ННЛ «Навчальний банк», функціонує система Moodle та зручний для користування сайт на якому структурована і повною мірою висвітлена інформація щодо освітнього процесу, нормативних документів. Належний рівень навчання і викладання за ОП, створеного освітнього середовища, публічності і прозорості діяльності, а також дотримання принципів політики академічної доброчесності та її популяризації серед усіх учасників освітнього процесу й наявність дієвої внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти дають можливість здобувачам ОП досягти ПРН. Слабкі сторони і недоліки ОП та освітньої діяльності в МНАУ за цією ОП не є суттєвими, перебувають у полі зору відповідальних осіб та можуть бути усунені в короткий термін, а врахування наданих рекомендацій дозволить підвищити якість вищої освіти за ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Чітка цільова спрямованість ОП, відповідність її цілей місії, стратегії й основним напрямкам діяльності ЗВО. Регулярний перегляд структури та змісту ОП, ОК з метою їх оновлення та забезпечення відповідності потребам ринку праці із залученням стейкхолдерів (в т.ч. включенням здобувачів ОП до робочих груп). Системне та активне залучення роботодавців до освітнього процесу за ОП. Внесення до ОП ОК та ФК, ПРН, які посилюють галузевий аспект та інноваційну діяльність за ОП. За ОП має місце реальна практика підготовки здобувачів за дуальною формою освіти та проходження практики, стажування здобувачів за кордоном. ОП дозволяє здобувачам формувати індивідуальну освітню траєкторію та навички soft skills для забезпечення успішної комунікації у сучасній фаховій сфері. Структурована, зручна, наповнена навчальним контентом за ОК освітня платформа Moodle, де розміщені, в т.ч., анкети та проводяться заняття і є можливість тестування за окремими темами ОК й загалом за кожною з ОК. Сформовано інституційні передумови щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті. Активна наукова діяльність здобувачів, можливість безкоштовного друку їх статей у 2 наукових фахових виданнях ЗВО категорії «Б». Функціонування студентських наукових гуртків ОП. Професійно зроблені, зручні для використання силабуси ОК. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими та зрозумілими. Здійснюється перевірка наукових робіт здобувачів та НПП (Unicheck). Чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Відповідність між НПП та ОК. Забезпечення фінансового стимулювання НПП (відшкодування витрат, преміювання), які друкують статті у виданнях, що індексуються у базах даних Scopus та WoS, проходять міжнародне стажування. Забезпечення можливостей для підвищення рівня знань з іноземної мови на безкоштовній основі. Матеріально-технічна база ЗВО є зручною, забезпечує досягнення цілей та ПРН і враховує особливості навчання осіб з особливими освітніми потребами. Використовуються ліцензійні програми (Ліга Закон ENTERPRISE), функціонує ННЛ «Навчальний банк». Розклад занять за QR кодом. Наявність сучасних комп'ютерних класів та мультимедійного забезпечення. Дієва система менеджменту якості, Рада з якості. Проводиться зовнішній аудит системи управління якістю. На системній основі здійснюється взаємодія з роботодавцями щодо перегляду, оновлення, розвитку ОП, студентське самоврядування системно залучається до розробки та опрацювання анкет і проведення анкетування. Розміщення Проєкту ОП на сайті для обговорення. Діють: Клуб англійської мови із сертифікованим викладачем CELTA, волонтером Корпусу Миру США, Центр працевлаштування випускників і студентів МНАУ. Створено Асоціацію випускників МНАУ. Розроблено зручний для користування сайт на якому структурована і повною мірою висвітлена інформація щодо освітнього процесу за ОП, нормативних документів, правил прийому.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

На офіційному сайті МНАУ не розміщуються результати анкетування здобувачів ОП, випускників, роботодавців щодо перегляду та оновлення змісту ОП. Рекомендовано розміщувати у публічному доступі на офіційному сайті ЗВО результати анкетування стейкхолдерів ОП щодо перегляду та оновлення змісту ОП. В ЗВО відсутня Рада роботодавців. Рекомендовано створити Раду роботодавців, що посилить інформування ЗВО щодо тенденцій та потреб ринку праці у фахівцях галузі фінансів. При формуванні, оновленні та перегляді ОП не враховано досвід та позитивну практику ЗВО країн ЄС. Рекомендовано враховувати досвід ЗВО країн ЄС та інших провідних зарубіжних ЗВО щодо подібних ОП. У структурі НП ОП не передбачено дисципліни з каталогу інших ОП. Рекомендовано

передбачити у структурі НП ОП ОК з каталогу інших ОП, сформувати загальноуніверситетський каталог вибіркових дисциплін. До вибіркових ОК циклу практичної підготовки ОП віднесено виробничу практику з бюджетної та податкової систем, а також здобувачам надається вибір двох ОК цього циклу з двох. Рекомендовано перенести до складу обов'язкових ОК ОП виробничу практику з бюджетної та податкової систем, а також розширити перелік вибіркових ОК ОП, зазначений в циклі практичної підготовки (п.2.3. НП ОП), додатковими ОК. За ОК22, ВБ 1.1.1.2., ВБ 1.1.2.2., ВБ 1.3.1.1- ВБ 1.3.2.2 кількість годин на СРС не узгоджена з положеннями чинних нормативних документів ЗВО. Рекомендовано узгодити кількість годин на СРС за цими ОК з Положенням про вдосконалення організації СРС в МНАУ та врахувати рекомендації МОН. Нерівномірний розподіл навантаження за семестрами та роками й перевищення рекомендованих МОН меж щодо кількості контролів за результатами семестру, року та середньотижневого навантаження здобувачів. Рекомендовано здійснювати рівномірний розподіл навантаження на здобувачів ОП за семестрами та роками, знизити кількість контролів за результатами семестру, року та зменшити середньотижневе навантаження на здобувачів ОП відповідно до рекомендованих МОН меж. Відсутня практика залучення здобувачів ОП та роботодавців до виконання НДР. Рекомендовано залучати здобувачів 4 курсу та роботодавців до виконання НДР. Не здійснюється рейтингування НПП. Рекомендовано розробити систему критеріїв рейтингування НПП, врегулювати цю процедуру відповідним Положенням та здійснювати таке рейтингування на регулярній основі. Остання дозволена дата розміщення додаткових замовлень Microsoft Open License вичерпана. Рекомендовано оновити зазначене ліцензійне забезпечення. В репозитарії ЗВО, не розміщуються курсові роботи здобувачів ОП. Рекомендовано здійснювати накопичення і зберігання курсових робіт здобувачів ОП не лише на електронних носіях кафедри, а й розміщувати їх у публічному доступі в репозитарії МНАУ. Представники студентського самоврядування, здобувачі ОП не долучаються до комісій з ліквідації академічної заборгованості. Рекомендовано залучати здобувачів ОП, представників студентського самоврядування до ліквідації академічної заборгованості.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП введена в дію з 01.09.2017 р. (Наказ № 127-О від 17.07.2017 р.) (<https://bit.ly/3v1b56Y>), оновлена та введена 01.09.2019 р. (Наказ № 15-О від 31.01.2019 р.) (<https://bit.ly/3mVFCQR>), оновлена та введена з 01.09.2020 р. (Наказ № 26-О від 02.03.2020 р.) (<https://bit.ly/3gkRgmQ>), має чітко сформульовані цілі, що корелюють зі спеціальністю 072 й стосуються саме цієї ОП та її реалізації, полягають у підготовці нового покоління висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців за першим (бакалаврським) рівнем на основі здобуття ними поглиблених теоретичних і практичних знань та умінь в сфері фінансів, банківської справи та страхування, що дасть їм можливість ефективно виконувати завдання інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності, спрямовані на дослідження і розв'язання складних задач в умовах невизначеності і фінансових ризиків, в т. ч. зумовлених унікальністю аграрних особливостей. Унікальність ОП розглянута та підтверджена на зустрічах із гарантом ОП і НПП, підтверджується цілями навчання, урахуванням територіальних особливостей Миколаївського регіону та потреб регіонального ринку праці, використанням ННЛ «Навчальний банк» (ПЗ ABC SCROODGE III), прикладною орієнтацією на сферу фінансів, банківської справи та страхування, яка охоплює, у т. ч., особливості аграрної сфери та дозволяє формувати у здобувачів вищої освіти відповідні компетентності. Стратегічні цілі і завдання ЗВО знайшли своє відображення в ОК ОП. Аналіз низки документів, а саме: Статуту МНАУ (Наказ МОН №1581 від 21.12.2016 р.) (<https://bit.ly/3e9VStv>); Стратегії розвитку МНАУ на період 2016-2023 рр. (<https://bit.ly/3suiHwU>); Програми розвитку 2016-2023 р. (<https://bit.ly/3uYUpT>); ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://bit.ly/3v1b56Y>; <https://bit.ly/3uZ4qKn>; <https://bit.ly/3mVFCQR>; <https://bit.ly/3gkRgmQ>), дозволили ЕГ зробити висновок, що мета ОП 2017 р. – 2020 р. відповідає меті діяльності МНАУ, стратегії ЗВО та його місії, яка полягає у підвищенні якості надання освітніх, наукових, консультативних та інноваційних послуг з метою виховання нового покоління фахівців для забезпечення розвитку, підвищення рівня інноваційності галузей економіки, покращення соціально-екологічного середовища регіону й держави (<https://bit.ly/3sy5dQJ>). Виявлено повне розуміння керівництвом МНАУ (Зустріч 1) та гарантом ОП (організаційна зустріч) мети відкриття цієї ОП, її місця та ролі у досягненні стратегічних цілей ЗВО, важливості безпосередньої участі керівництва в періодичному перегляді ОП з метою її постійного удосконалення, оновлення. ЕГ з'ясовано, що політика ЗВО та основні пріоритети розвитку це осучаснення змісту освітнього процесу, розвиток науково-інноваційного та інформаційно-програмного середовища, підвищення рівня кваліфікації й професійної компетентності НПП, розвиток високого рівня соціальної відповідальності усіх учасників освітнього процесу, підготовка фахівців відповідно до потреб ринку праці тощо.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ виявлено, що в ЗВО активно залучають стейкхолдерів (регламентується Положенням про співпрацю з роботодавцями (зовнішніми стейкхолдерами) у МНАУ, <https://bit.ly/3twUiIz>) до процесів перегляду та оновлення структурних складових ОП та її ОК, ПРН, до співпраці та обговорення сучасних проблем підготовки кваліфікованих фахівців відповідно до вимог ринку праці. Формування цілей та ПРН ОП здійснюється із врахуванням потреб і позицій стейкхолдерів, що підтверджено: під час зустрічей зі здобувачами (Зустріч 2) (10 здобувачів різних років навчання), де А. Ярошенко акцентувала на врахуванні її пропозицій щодо збільшення практичної підготовки за окремими ОК; Ю. Сизоненко та К. Гуліч (Олейніченко), як представники робочої групи ОП, відмітили включення їх пропозицій щодо цифрової економіки (ОК «Цифрові фінанси») до Проекту ОП 2021 р. (<https://bit.ly/3gmaMiL>) і потім до затвердженої ОП 2021 р. (Наказ №21-О від 26.02.2021 р., <https://bit.ly/2Qx93fO>); студентський президент М. Василенко (Зустріч 4), що враховано її пропозиції щодо збільшення кількості практичних занять та дискусійних пар, робіт в міні-групах; під час інтерв'ювання роботодавців і випускників (Зустріч 5), де роботодавець Н. Іванова зазначила, що при створенні ОП (2017 р.) нею було запропоновано ОК «Системи технологій», яку включено до вибіркового ОК ОП, С. Бірзул висвітлила надані пропозиції щодо розвитку soft skills, навички слухання, грамотного складання звітів тощо. Д. Калнауз відмітив надану ним пропозицію щодо збільшення уваги до ННЛ «Навчальний банк», а випускниця К. Мікуляк озвучила пропозицію щодо розширення вибіркового ОК ОП за рахунок ОК «Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами», що враховано в ОП 2020 р. Врахування потреб і позицій стейкхолдерів підтверджується рецензіями на ОП, які отримані від роботодавців, академічної спільноти (<https://bit.ly/3ssMy9b>; <https://bit.ly/32mQwFE>) та наданими на запит документами, де конкретизовано окремі пропозиції стейкхолдерів, що враховані при оновленні ОП на 2020 р., а саме: збільшення обсягу СРС за темами 7,8,9 ОК «Казначейська справа» (роботодавець К. Сабатовська) (РП ОК в Moddle, <https://bit.ly/3n9hPNv>), збільшення лекційних занять в порівнянні з 2019 р. на опрацювання теми 4 «Управління коштами соціального страхування» (роботодавець В. Сокур) (РП ОК в Moddle, <https://bit.ly/3ansBKD>) (додаток до протоколу засідання кафедри №11 від 28.01.2020 р), а також ОП 2020 - збільшення годин на вивчення особливостей формування бюджетів ОТГ з дисципліни «Бюджетна система» та збільшення самостійних творчих завдань з дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні» (здобувач М. Василенко) (витяг з протоколу № 1 засідання студентської колегії МНАУ від 25.01.2020р.) (<https://bit.ly/3tvYjwH>). ЕГ виявила, що пропозиції отримуються з різних джерел, у т.ч. анкетування (форми анкет, Google форми розміщені на сайті ЗВО, <https://bit.ly/3es5qAj>), втім результати анкетування стейкхолдерів ОП на сайті ЗВО (факультету, кафедри) не представлені.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Проведений ЕГ аналіз силабусів (<https://bit.ly/3gizD79>) та РП обов'язкових ОК ОП (<https://bit.ly/3gizD79>) надав можливість стверджувати, що цілі та ПРН ОП визначаються з урахуванням сучасних тенденцій розвитку фінансово-кредитного сектора економіки та вимог ринку праці, враховують тенденції розвитку спеціальності (ОК17; ОК18; ОК24; ОК25-ОК29; ОК33; ОК12; ОК13 тощо). Врахування галузевого та регіонального контексту в ОП засвідчуються тематичним наповненням та ПРН таких обов'язкових ОК ОП, як (ОК17; ОК18; ОК24; ОК25-ОК29; ОК30-ОК33), а також сформуванням цілей та РП ОП з урахуванням особливостей Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 рр. (<https://bit.ly/3v1gjjz>) та Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2027 р. включно (<https://bit.ly/2QVPTio>). Під час інтерв'ювання фокус-групи роботодавців різних галузей економіки, випускників ОП (Зустріч 5) та роботи з наданими на запит документами, ЕГ пересвідчилась у тому, що в даній ОП потреби у кваліфікованих фахівцях з фінансів, банківської справи та страхування (фахівців банків, страхових компаній, бізнес-структур, Державної податкової служби України, Державної казначейської служби України, Пенсійного фонду України тощо), враховані. Під час спілкування з гарантом ОП (організаційна зустріч з гарантом ОП) з'ясовано, що при формуванні мети та ПРН ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було враховано досвід вітчизняних ЗВО щодо аналогічних ОП з підготовки бакалаврів за спеціальністю 072, а саме: КНТЕУ, ОНЕУ, КНЕУ ім. В.Гетьмана, ЗУНУ та ін., а кращі практики було взято за основу при формуванні каталогу вибіркового дисциплін (<https://bit.ly/3szcNup>). Водночас ЕГ виявлено, що при формуванні мети та ПРН ОП враховано лише досвід аналогічних ОП вітчизняних ЗВО.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти була розроблена у 2017 р. і затверджена вченою радою МНАУ 28.03.2017 р. (протокол №8), тобто до введення в дію Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», який затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від

24.05.2019 № 729 (<https://bit.ly/3mXzFml>). Програмні результати навчання ОП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій. Після введення в дію Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 ОП було приведено у відповідність до нього, у 2020 р. ОП оновлена та затверджена вченою радою МНАУ 25.02.2020 р. (протокол №6). Порівняння програмних результатів навчання ОП (<https://bit.ly/3gkRgmQ>) з вимогами вищезазначеного Стандарту дозволило ЕГ дійти висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за першим рівнем вищої освіти; форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам стандарту; в цілому має місце загальна відповідність програмних результатів ОП вимогам Стандарту. Крім того, ОП 2020 р. в порівнянні з попереднім ОП було розширено ПРН та ФК (за рахунок компетентностей, які забезпечують галузевий аспект ОП та інноваційну діяльність), безпосередньо, були внесені додаткові ФК22 (здатність розуміти основні принципи роботи стартап екосистеми, придумати ідею, розробити бізнес модель стартапу, створити продукт та підготувати власний проєкт для пошуку фінансування) і ПРН33 (розуміти складові частини стартап екосистеми та зв'язків між ними, вміти знаходити можливості для розвитку стартапу, знайти та вибрати ідею стартапу, оцінити її реалістичність, володіння інструментами для формування та реалізації бізнес моделі, вміти вибирати джерело фінансування). Загалом ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Наявність чіткої цільової спрямованості ОП та відповідність її цілей місії, стратегії МНАУ й визначеним основним напрямкам діяльності ЗВО (щодо розвитку: освітньої діяльності, наукової та інноваційної діяльності, діяльності по нарощуванню кадрового потенціалу, міжнародної діяльності, інформаційно-програмної діяльності, корпоративної культури, матеріально-технічної та фінансово-економічної діяльності, мовної підготовки здобувачів вищої освіти та НПП, соціальної діяльності тощо). Залучення внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів у процесі розробки, перегляду та оновлення ОП, її ОК, залучення здобувачів ОП до робочих груп, а також реальна активна співпраця з роботодавцями, які інформують ЗВО щодо тенденцій та потреб ринку праці у фахівцях з фінансів, банківської справи та страхування, висвітлюють це в конкретних рекомендаціях зі змістовного наповнення ОК, ПРН ОП, що сприяє своєчасному врахуванню зміни їхніх потреб при модернізації ОП та виявляють свою зацікавленість у випускниках ОП. Залучення до реалізації ОП кваліфікованих та високо мотивованих НПП. Системне проведення анкетування здобувачів та зовнішніх стейкхолдерів (у т.ч. через Google форми) результати якого аналізуються гарантом ОП та НПП і доводяться до відома керівництва ЗВО та враховуються при подальшому перегляді та оновленні ОП. Внесення до ОП ОК та ФК, ПРН, які посилюють галузевий аспект та інноваційну діяльність за ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

На офіційному сайті МНАУ не розміщуються результати анкетування здобувачів ОП, випускників, роботодавців щодо перегляду та оновлення змісту ОП. В ЗВО відсутня Рада роботодавців. При формуванні, оновленні та перегляді ОП не враховано досвід та позитивну практику ЗВО країн ЄС. Рекомендовано розміщувати результати анкетування здобувачів ОП, випускників, роботодавців щодо перегляду та оновлення змісту ОП, у публічному доступі на офіційному сайті ЗВО (сторінках обліково-фінансового факультету чи кафедри фінансів, банківської справи та страхування). Рекомендовано створити Раду роботодавців, що посилить інформування ЗВО щодо тенденцій та потреб ринку праці у фахівцях з фінансів, банківської справи та страхування, забезпечить комплексне співробітництво МНАУ (у т. ч. за цією ОП) із зацікавленими установами, організаціями та підприємствами. При оновленні та перегляді ОП, наряду з урахуванням досвіду вітчизняних ЗВО, рекомендується враховувати також досвід країн ЄС та інших провідних зарубіжних ЗВО щодо подібних ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на сильні сторони і позитивні практики (чітка цільова спрямованість ОП та відповідність її цілей місії, стратегії МНАУ й визначеним основним напрямкам діяльності ЗВО; реальна активна співпраця з роботодавцями, системне анкетування стейкхолдерів та врахування їхніх інтересів при оновленні ОП; розвиток та вдосконалення ОП, що підтверджується внесеними в ОП змінами; внесення ОК, які посилюють галузевий аспект), виявлені недоліки (результати анкетування не розміщуються на сайті), ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Наведені рекомендації підвищать якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2017 р. та 2020 р. складає 240 кредитів ЄКТС. На формування компетентностей визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 072 першим рівнем вищої освіти спрямовано ОК обсягом 155,0 кредитів ЄКТС, що становить 64,6% обсягу ОП. На опанування вибіркового компонента в ОП 2017 р. передбачено вибіркові компоненти обсягом 33,75% (81 кредит ЄКТС), в 2020 р. відведено 35,42% (85 кредитів ЄКТС) і з них 8 кредитів ЄКТС на цикл практичної підготовки. Обсяг окремих ОК ОП становить від 3 до 11 кредитів ЄКТС (10 кредитів ЄКТС – ОК9, ОК12, ОК17, ОК18; 11 кредитів ЄКТС – ОК13), що відповідає Положенню про організацію освітнього процесу у МНАУ (п.5) (<https://bit.ly/3a02G5G>), яке оприлюднено на офіційному сайті ЗВО. Загалом обсяг ОП та окремих ОК відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (щодо обсягу ОП підготовки бакалаврів) та Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня навчання за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», галузі знань 07 «Управління та адміністрування» (№ 729 від 24.05.2019 р., <https://bit.ly/3mXzFml>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Ознайомлення з документами та аналіз ОП, НП і структурно-логічної схеми ОП (п.2.2.), дозволили ЕГ встановити, що зміст ОП (<https://bit.ly/3gkRgmQ>) має чітку структуру, а ОК, які включені до ОП, складають взаємопов'язану систему. ОП має структурний поділ на обов'язкові та вибіркові компоненти, у свою чергу обов'язкові ОК поділяються на дисципліни циклу: загальної підготовки (ОК1-ОК12), мовної підготовки (ОК13), професійної підготовки (ОК14-ОК31), практичної підготовки (ОК32, ОК33), державної (кваліфікаційної) атестації (ОК34), а ВК поділяються на дисципліни циклу: загальної підготовки (ВБ 1.1.1.1.- ВБ 1.6.2), професійної підготовки (ВБ 2.1.1.- ВБ 2.15.2.), практичної підготовки (ВБ 3.1., ВБ 3.2.). ЕГ встановлено, що ОП є структурованою за курсами і семестрами, а в структурно-логічній схемі чітко прослідковуються взаємопов'язаність ОК усіх виділених в ОП циклів. У 1 семестрі здобувачі опановують ОК циклу ЗП (ОК2, ОК3, ОК6, ОК8, ОК9, ОК12), мовної (ОК13), ВК циклу ЗП; у 2 - ОК циклу ЗП (ОК1, ОК5, ОК6, ОК9, ОК12), мовної (ОК13), ПП (ОК23), ВК ЗП та ВК практичної підготовки; у 3 - ОК циклу ЗП (ОК7, ОК9, ОК12), мовної (ОК13), ПП (ОК19, ОК20), ВК ЗП; у 4 - ОК циклу ЗП (ОК4, ОК9, ОК10, ОК11, ОК12), мовної (ОК13), ПП (ОК14, ОК18, ОК22), ЗК ПП, ВК ЗП та ВК практичної підготовки; у 5 - ОК циклу мовної (ОК13), ПП (ОК16, ОК18, ОК28), циклу практичної (ОК33), ВК ПП; у 6 - ОК циклу мовної (ОК13), ОК ПП (ОК15, ОК17, ОК21, ОК27, ОК29, ОК30), ВК ЗП, ВК ПП; у 7 - ОК циклу мовної (ОК13), ОК ПП (ОК24, ОК26), ВК ПП, ВК практичної підготовки; у 8 - ОК циклу мовної (ОК13), ОК ПП (ОК24, ОК25, ОК31), ВК ЗП та ВК ПП, державна (кваліфікаційна) атестація. Така послідовність ОК дозволяє здобувачам набуття загальних компетентностей та послідовно перейти до професійних компетентностей, у т.ч. числі, шляхом вибору індивідуальної освітньої траєкторії. ЕГ в НП ОП 2019 р. та 2020 р. виявлено значну кількість контролів та нерівномірне навантаження на студентів за семестрами і роками. Аналіз РП (Moodle МНАУ) та силабусів дисциплін (<https://bit.ly/3gizD79>), в яких наведені ПРН, дозволив ЕГ пересвідчитись у тому, що кожен з них охоплений змістом ОП. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП за обов'язковими компонентами містить відображення такої відповідності за інтегральною компетентністю, що виділена в ОП, як здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів та положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності. Аналіз матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП дозволив ЕГ виявити та підтвердити, що кожен ПРН реалістично охоплений змістом ОП, ОК ОП в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Ознайомлення зі змістом ОП (<https://bit.ly/3gkRgmQ>) дало можливість ЕГ встановити, що об'єктом вивчення та діяльності цієї ОП є устрій, принципи, механізми функціонування та розвитку фінансових систем, а цілями, відповідно до Стандарту вищої освіти для спеціальності 072 (<https://bit.ly/3mXzFml>), є підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання і прикладні проблеми, які характеризуються комплексністю та певною невизначеністю умов, у професійній діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування й у процесі навчання. Аналіз ОП, НП ОП (<https://bit.ly/32sgUhx>; <https://bit.ly/3sAfzZA>), силабусів (<https://bit.ly/3gizD79>) (розроблено відповідно до Положення про силабуси навчальних дисциплін у МНАУ, <https://bit.ly/3v2dfTO>) і робочих програм (розроблено відповідно до Положення про порядок розробки та затвердження робочих програм з навчальних дисциплін у МНАУ, <https://bit.ly/3dANRPg>) навчальних дисциплін (Moodle МНАУ,

<https://bit.ly/3v7dmh4>), обов'язкових та вибіркового ОК ОП, робочих програм проходження навчальних та виробничих практик (навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування», виробничої практики з фінансів підприємств, навчальної практики з інформатики та комп'ютерної техніки, виробничої практика з бюджетної та податкової систем (надано доступ до Moodle МНАУ, <https://bit.ly/3v1Yody>) дозволяє ЕГ стверджувати, що зміст ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності 072, інструментам, методам і технологіям, та враховує вимоги щодо знань, умінь/навичок, комунікацій, які належать до 6 рівня Національної рамки кваліфікацій (<https://bit.ly/2RGfg9K>).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язки, передбаченому законодавством.

Ознайомлення ЕГ зі змістом ОП дозволило виявити, що основним інструментом формування індивідуальної освітньої траєкторії за ОП є вибіркові компоненти, частка яких в ОП 2019 р. та ОП 2020 р. складає 35,42% (85 кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП), що відповідає Закону України «Про вищу освіту» і внутрішньоуніверситетським нормативним документам. В МНАУ процедура вибору ВК ОП регламентується Положенням про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти у МНАУ (<https://bit.ly/3szqTMr>), що введено в дію 25.02.2020 р. і відповідно до якого здійснюється індивідуальний вибір кожного здобувача вищої освіти; Положенням про організацію освітнього процесу у МНАУ (п.5.2.3., <https://bit.ly/3ao2G5G>). Аналіз змісту ОП, НП ОП, отримана під час інтерв'ювання фокус-груп (організаційна зустріч, Зустрічі 2, 3, 4) інформація дозволили ЕГ підтвердити, що здобувачі ОП мають можливість обирати дисципліни з переліку ВК циклу ЗП (14 дисциплін об'єднані відповідно до семестрової розбивки, 27 кредитів ЄКТС), циклу ПП (30 дисциплін, 50 кредитів ЄКТС) та циклу практичної підготовки (2 види практики, 8 кредитів ЄКТС). Втім, на думку ЕГ, перелік ОК зазначений в циклі практичної підготовки ОП та відсутність в структурі НП дисциплін з каталогу інших ОП, спеціальностей та галузей знань дещо звужує можливість вибору здобувачів цієї ОП. Однак, в ЗВО здобувачам надається можливість (п.3.7.2 відповідного Положення, <https://bit.ly/3szqTMr>) обирати дисципліни з ВБ чи блоку обов'язкових ОК іншої ОП того ж рівня, а також ВБ іншої ОП іншого освітнього рівня МНАУ та обирати ОК у іншому ЗВО при реалізації здобувачем права на академічну мобільність. Під час Зустрічей 2, 4 ЕГ пересвідчилась, що здобувачі ознайомлені з процедурою вибору дисциплін, відмітили її зрозумілість, чіткість, вчасне, систематичне інформування щодо такого вибору (для включення у групи із вивчення ОК у I та II семестрах вибір здійснюється відповідно: до 30.08 та до 31.12). Формування індивідуальної освітньої траєкторії на ОП відбувається і при виборі здобувачами баз виробничої практики (фінансів підприємств, бюджетної та податкової систем), тем курсових робіт (ОК «Банківська система» та «Фінанси підприємств»). У МНАУ здобувачі мають можливість самостійного вибору напрямів проходження різних видів неформальної освіти (не більше 10% від загального обсягу кредитів ЄКТС) (п.3 Положення про порядок перерахування результатів навчання у МНАУ, <https://bit.ly/3zgrqfy>), у т.ч. через онлайн-курси Prometheus (у т.ч. зі слів Ю. Чебан, Резервна зустріч), під час навчальної практики з фаху додатково виставляється 20 балів за проходження on-line курсів за програмами неформальної освіти. Здобувачам на ОП, надається можливість участі у роботі 8 наукових гуртків (<https://bit.ly/2P8z4Sh>; <https://bit.ly/2RLk1il>) та передбачена можливість, за наявності відповідних підстав і наданні відповідних документів, навчання за індивідуальним графіком (Резервна зустріч).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ЕГ з'ясовано, що суть, види та організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти в МНАУ регламентується Положеннями: Про організацію освітнього процесу у МНАУ (<https://bit.ly/3ao2G5G>), Про проведення практик студентів у МНАУ (<https://bit.ly/3sJflqh>), Про проведення практики та стажування студентів МНАУ за кордоном (<https://bit.ly/3zgrcXSK>). Аналіз змісту ОП та НП ОП, дозволив ЕГ з'ясувати, що у їх структурі є 2 обов'язкових ОК циклу практичної підготовки «Навчальна практика з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» (4 кредити ЄКТС), «Виробнича практика з фінансів підприємств» (4 кредити ЄКТС) та 2 ВК ОП циклу практичної підготовки (8 кредитів ЄКТС): «Навчальна практика з інформатики та комп'ютерної техніки» (4 кредити ЄКТС), «Виробнича практика з бюджетної та податкової систем» (4 кредити ЄКТС). В Moodle ЗВО (надано доступ ЕГ) розміщені РП проходження практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» (2020 р.), виробничої практики з фінансів підприємств (2020 р.), виробничої практики з бюджетної та податкової систем (2020 р.) (силабуси на сайті) та методичні рекомендації для проходження кожної з них і календарні графіки (у т.ч. в органах ДФС, управліннях ДКСУ та ПФУ) (<https://bit.ly/3v1Yody>). ЕГ виявила, що в: 1) РП висвітлені: мета, завдання, об'єкт, предмет, ЗК, ФК, ПРН, передумови, зміст (тематичний план, СРС, література), форми і методи контролю, вимоги до звіту, критерії оцінювання, тощо; 2) методичних вказівках: положення про організацію проходження практики, вимоги до складання та оформлення звіту в залежності від бази, критерії оцінювання тощо. ЕГ з'ясовано, що мета, завдання виробничих практик є різними і такими, які відображають рівень набуття компетентностей, ПРН здобувачами різних курсів. З'ясовано, що звіти здобувачів ОП з практик (на запит ЕГ надані звіти: К.Белінської, А. Сіваченко з курсу; М. Товстенка 4 курсу) виконані згідно вимог РП їх проходження та оформлення (<https://bit.ly/3tvYjwH>). За ОП функціонують філії кафедр для проведення занять зі здобувачами в умовах виробництва, має місце практика закордонного стажування здобувачів (підтверджено Зустріч 2,4). Під час Зустрічі 2, 4 з'ясовано, що здобувачі знають порядок проходження всіх видів практик (інструктаж <https://bit.ly/3z2B8Nzm>), можуть самостійно обирати базу виробничої практики (за бажанням може надати кафедра), мають можливість проходити практику за кордоном

(Наказ 388-Д від 16.06.2020 р.). Втім, здобувачі не проходять практику в Держаудитслужбі. В ЗВО діє Центр робітничих професій (<https://bit.ly/2QKEbs8>). Під час зустрічі 5 підтверджено, що здобувачам пропонуються місця для проходження різних видів виробничої практики та для працевлаштування (Н. Іванова, В. Сокур зазначили, що в їхніх установах працевлаштовані випускники ОП різних років випуску). ЕГ підтверджено, що ОП та НП передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути заявлені компетентності та ПРН, необхідні для їх фахової діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Ознайомлення ЕГ з ОП та НП ОП, дозволило виявити, що під час навчання у МНАУ за цією ОП забезпечується набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (Soft Skills), які є важливими для їх подальшого успішного працевлаштування. Вони відображені в компетентностях, які зазначені в ОП і формуються в межах ОК, зокрема: ЗК1 (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу), ЗК8 (здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел), ЗК9 (здатність бути критичним і самокритичним), ЗК10 (Здатність працювати у команді), ФК9 (Здатність здійснювати ефективні комунікації). Наведені компетентності корелюють з відповідними ПРН, що визначені ОП і досягнення яких забезпечується наступними обов'язковими ОК, а саме: Банківська система, Бюджетна система, Менеджмент, Економіка підприємства, Соціологія, Інформатика, Філософія, Фінанси підприємств тощо. Водночас, включення до ОП таких вибіркового компонента як «Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами» сприяє набуттю соціальних та комунікаційних навичок soft skills у здобувачів вищої освіти. Набуття здобувачами ОП соціальних навичок відбувається також шляхом участі у студентських наукових гуртках, які створені на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування, в межах яких здобувачі освіти готують наукові доповіді та публічно їх обговорюють, а також під час участі здобувачів у конкурсі студентських наукових робіт (<https://bit.ly/3x5IzD3>; <https://bit.ly/3tAS9f3>), участі у конференціях (<https://bit.ly/земуаKm>; <https://bit.ly/3sHsakU>). Під час зустрічі з роботодавцями (Зустріч 5), С. Бірзул – керівник напрямку трудових ресурсів Миколаївського АТ КБ «ПриватБанк», зазначила, що у процесі роботи зі здобувачами вона багато часу приділяє також формуванню у них Soft Skills. Під час зустрічі 2 зі здобувачами ЕГ з'ясовано, що при викладанні дисциплін проводиться робота в командах, вирішуються кейси, відбуваються дискусії. Зустріч 3 з НПП дозволила ЕГ пересвідчитись в тому, що за цією ОП проводяться заходи та розробляються завдання для здобувачів, які формують умови для набуття ними соціальних навичок. ЕГ отримано підтвердження, що ОП дійсно формує необхідні соціальні навички для успішної комунікації майбутніх фахівців з урахуванням сучасних вимог сфери фінансів, банківської справи та страхування.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» на момент формування та оновлення ОП й до сьогодні в Україні не розроблено.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ встановлено, що ОП та ОК включають аудиторне навантаження та самостійну роботу студентів, а їх обсяг за кожною ОК ОП регламентується внутрішньоуніверситетськими нормативним документами (п.5.2.4, п.5.2.6 Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ, <https://bit.ly/3ao2G5G>; Положення про вдосконалення організації самостійної роботи студентів в МНАУ, <https://bit.ly/3apJ7di>). Виявлено, що аудиторне навантаження та самостійна робота студентів загалом знаходяться в межах граничних норм (не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу кредитів ЄКТС, які відведені на вивчення дисципліни) (п.2 Положення про вдосконалення організації самостійної роботи студентів в МНАУ (<https://bit.ly/3apJ7di>)), що дозволяє здобувачам успішно опанувати матеріал, винесений на самостійну роботу, готуватися до практичних занять, виконувати індивідуальні завдання тощо, окрім таких ОК як: ОК22 (СРС-1/9), вибірково компоненти ОП (ВБ 1.1.1.2.; ВБ 1.1.2.2.; ВБ 1.3.1.1- ВБ 1.3.2.2). Освітня платформа Moodle, яка функціонує в ЗВО більше 12 років (зі слів НПП І. Мельник Зустріч 4) та містить необхідний навчальний контент, анкети, передбачає можливість тестування за окремими темами ОК і загалом з кожної дисципліни, що дозволяє ефективно організувати аудиторну та самостійну роботу здобувачів (у т. ч. в умовах дистанційного навчання). ЕГ з'ясовано, що обсяг одного кредиту ЄКТС в МНАУ відповідає встановленим вимогам та становить 30 годин, тривалість навчального року складає 52 тижні. Під час ознайомлення з матеріалами ОП та зустрічей ЕГ з фокус-групами виявлено, що фактичний обсяг тижневого навантаження аудиторних годин на здобувачів вищої освіти на ОП встановлюється Науково-методичною радою МНАУ (підтверджено під час Організаційної зустрічі з гарантом) і для здобувачів цієї ОП визначено на рівні 26-34 години на тиждень, що перевищує рекомендовані МОН межі (Лист № 1/9-126 від 13.03.2015 р., <https://bit.ly/3ekHoIH>; <https://bit.ly/3sL4iNj>). Це ж стосується і кількості дисциплін (контролів з них) на семестр, навчальний рік. Втім, під час зустрічі зі здобувачами та студентським самоуправлінням (Зустріч 2, Зустріч 4) ЕГ виявлено, що здобувачів (зі слів К. Гуліч (Олейніченко) та інших) влаштовує така кількість дисциплін в семестр, рік. Ознайомлення з матеріалами за кожною ОК (розміщеними в Moodle), силабусами дисциплін, які розміщені на сайті ЗВО

(<https://bit.ly/3gizD79>), ЕГ встановлено, що СРС виконується у формі підготовки презентацій, опрацювання окремих питань тем, підготовки тез доповідей та наукових статей тощо, що також було підтверджено під час зустрічей із НПП та зі здобувачами. У РП навчальних дисциплін ОП висвітлені види СРС, тематика, наводяться години самостійної підготовки здобувачів вищої освіти. Загалом ЕГ встановлено, що обсяг ОП (240 кредитів ЄКТС) та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та ПРН, підтверджується НП та розкладом занять (<https://bit.ly/3tDqXw8>) здобувачів освіти.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В МНАУ за ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється підготовка здобувачів за дуальною формою освіти, яка регламентується Положенням про порядок організації та проведення дуального навчання у МНАУ (Протокол №7 вченої ради МНАУ від 26.02.2019 р., <https://bit.ly/3gojxZX>). Під час роботи у фокус-групах зі здобувачами вищої освіти, НПП, адміністративним персоналом та допоміжними структурними підрозділами (Зустрічі 2, Зустріч 3, Зустріч 6) ЕГ було встановлено реальну реалізацію принципів дуальної освіти в університеті. Зокрема, має місце практика індивідуального дуального навчання здобувачів ОП у межах грантового проекту УНВDP Українського проекту бізнес-розвитку плодоовочівництва (надано за запитом ЕГ, <https://bit.ly/3tvYjwH>): графіки індивідуального дуального навчання здобувачів вищої освіти денної форми навчання, які навчаються за ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у МНАУ (А. Ярошенко, Є. Савви, А. Мухіної, В. Бурякової (Наказ №861-Д від 25.09.2020 р.); договори про дуальне навчання здобувачів вищої освіти МНАУ на підприємствах, установах та організаціях (А. Ярошенко - ФГ «НЕКТАР АВК» (Договір 2020-09/19 від 28.09.2020р., термін до 28.12.2020р.); А. Мухіна - ФГ «НЕКТАР АВК» (Договір 2020-09/15 від 28.09.2020р., термін до 28.12.2020р.); Є. Савва - ПОП «Вікторія» (Договір 2020-09/23 від 28.09.2020р., термін до 28.12.2020р.), В. Бурякова - ПОП «Вікторія»). Крім того, ЕГ надано приклади індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти (А. Ярошенко; А. Мухіної; Є. Савви). Під час зустрічі здобувачами, було підтверджено, що вони ознайомлені з можливостями та процедурою конкурсного відбору на індивідуальне дуальне навчання і позитивно сприймають наявність таких можливостей. Аналіз наданих документів та інтерв'ювання здобувачів, гаранта ОП дали можливість ЕГ зробити висновок про те, що ОП і НП узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Структура та зміст ОК регулярно переглядаються, оновлюються з метою забезпечення їх відповідності потребам ринку праці, рекомендаціям стейкхолдерів. ОП дозволяє здобувачам вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом вибору ОК у обсязі 85 кредитів ЄКТС. В ЗВО за ОП має місце реальна практика підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти й узгодженість структури ОП, НП та завдань цієї форми. Усі ОК, які включені до ОП, складають обґрунтовану логічну взаємопов'язану систему. Структурована, наповнена навчальним контентом за кожною ОК освітня платформа Moodle, де розміщені, в т. ч., анкети та є можливість тестування за окремими темами ОК і загалом за кожною з дисциплін. ОП дозволяє здобувачам сформувати навички soft skills для забезпечення успішної комунікації у сучасній фаховій сфері. В ЗВО має місце реальна практика проходження здобувачами ОП практики, стажування за кордоном. Здобувачі ОП мають можливість приймати участь у розробці стартап проєктів та у роботі студентських наукових гуртків, самостійно обирати напрями проходження різних видів неформальної освіти, навчатися (за необхідності) за індивідуальним графіком навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У структурі НП ОП не передбачено дисципліни з каталогу інших ОП. До вибіркових ОК циклу практичної підготовки ОП віднесено виробничу практику з бюджетної та податкової систем, а також здобувачам надається вибір двох ОК цього циклу з двох. Здобувачі не проходять практику в структурних підрозділах Держаудитслужби. За ОК22, ВБ 1.1.1.2., ВБ 1.1.2.2., ВБ 1.3.1.1- ВБ 1.3.2.2 кількість годин на самостійну роботу студентів не узгоджена з положеннями чинних нормативних документів ЗВО, безпосередньо Положенням про вдосконалення організації самостійної роботи студентів в МНАУ, а також рекомендаціями МОН. Має місце нерівномірний розподіл навантаження за семестрами та роками й перевищення рекомендованих МОН меж щодо кількості контролів за результатами семестру, року та середньотижневого навантаження здобувачів. Рекомендовано передбачити у структурі НП ОП дисципліни з каталогу інших ОП та сформувати загальноуніверситетський каталог вибіркових дисциплін. Рекомендовано перенести до складу обов'язкових ОК ОП виробничу практику з бюджетної та податкової систем, а також розширити перелік вибіркових ОК ОП, зазначений в циклі практичної підготовки (п.2.3. НП ОП), додатковими ОК. Рекомендовано розширити бази виробничої практики з бюджетної та податкової систем за рахунок створення можливостей для здобувачів ОП проходити практику в структурних підрозділах Держаудитслужби. Рекомендовано за ОК22, ВБ 1.1.1.2., ВБ 1.1.2.2., ВБ 1.3.1.1- ВБ 1.3.2.2 узгодити кількість годин на

самостійну роботу студентів з Положенням про вдосконалення організації самостійної роботи студентів в МНАУ та врахувати рекомендації МОН. Рекомендовано здійснювати рівномірний розподіл навантаження на здобувачів ОП за семестрами та роками, знизити кількість контролів за результатами семестру, року та зменшити середньотижневе навантаження на здобувачів ОП відповідно до рекомендованих МОН меж.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на сильні сторони і позитивні практики (регулярний перегляд, оновлення структури та змісту ОК з урахуванням потреб ринку праці, рекомендацій стейкхолдерів; формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів; реальна практика підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти та реальна практика проходження здобувачами ОП практики, стажування за кордоном), виявлені недоліки (у структурі НП ОП не передбачено дисципліни з каталогу інших ОП), ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Наведені рекомендації підвищать якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

ЕГ, ґрунтовно ознайомившись з правилами прийому на навчання за досліджуваною ОП, що оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу (<https://bit.ly/2Q7V28G>), дійшла висновку, що: а) сайт є зручним і корисним для потенційних абітурієнтів, є можливість використання QR коду, що зручно для абітурієнтів, коли ті використовують гаджети; б) оприлюднені правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими, викладені у логічній послідовності та не містять жодних дискримінаційних положень, які порушують права абітурієнта на одержання освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Під час Зустрічі 2 та Зустрічі 4 ЕГ від здобувачів жодних нарікань щодо правил прийому на навчання за ОП не надходило. Зазначене підтверджує чіткість та зрозумілість правил вступу для здобувачів. За посиланням (<https://bit.ly/2Q7V28G>) містяться загальна характеристика спеціальності, ОП, чинний сертифікат про акредитацію (серія НДН^о1589575 від 2.10.2017 р., термін дії 1.07.2021 р.), перспективи працевлаштування після завершення навчання, обсяги замовлення, у т. ч. державного, передумови та необхідні документи для вступу (<https://bit.ly/3v5CTXQ>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

ЕГ ознайомила з правилами прийому на навчання досліджуваної ОП (<https://bit.ly/2Q7V28G>). Для здобуття освітнього ступеня бакалавр з галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 072 «Фінанси банківська справа та страхування» на 1 курс приймаються на навчання особи, які здобули повну загальну середню освіту та мають сертифікати ЗНО із української мови і літератури; математики; іноземної мови або географії для осіб які вступають на бюджет чи контракт; для осіб які вступають на контрактну форму навчання сертифікати ЗНО з української мови та літератури; історії України; математики або іноземної мови. На сайті розміщено калькулятор конкурсного балу вступника (<https://bit.ly/3gq7ACS>), із визначенням коефіцієнтів для сертифікатів ЗНО з української мови та літератури, інших предметів, середнього балу документу про освіту тощо. На 2-3 курси ОП можуть вступати особи, що мають документ державного зразка про раніше здобутий освітній ступінь, на основі якого здійснюється вступ (диплом молодшого спеціаліста, або бакалавра, або спеціаліста, або магістра), і додаток до нього. Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра ЗВО має право визнати та перезарахувати не більше 120 кредитів, отриманих у межах попередньої ОП за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та не більше 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої ОП підготовки за іншими спеціальностями. Програми фахових вступних випробувань розробляються й затверджуються головою Приймальної комісії. Під час зустрічі 6 з адміністративним персоналом та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами, безпосередньо з відповідальним секретарем приймальної комісії Є. Баркар'юм та організаційної зустрічі з гарантом ОП О. Вишневською ЕГ було виявлено, що Правила прийому за цією ОП щорічно оновлюються та проходять затвердження Вченою радою ЗВО відповідно до змін нормативного поля, певних інституційних особливостей.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Ознайомлення ЕГ з Положенням про організацію освітнього процесу в МНАУ (<https://bit.ly/32Fd8BD>) дало змогу переконатись, що дійсно детерміновано правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Встановлено, що за освітніми програмами при перезарахуванні оцінок, отриманих у інших ЗВО використовуються рекомендації Європейської кредитно-трансферної системи. За даними рекомендаціями основою прийняття рішень при перезарахуванні оцінок, отриманих у іншому ЗВО, є порівняння статистичних розподілів оцінок у різних закладах освіти. Перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін проводиться на підставі порівняння навчальних програм відповідного напрямку підготовки. Передбачено різні можливості перезарахування даних дисциплін в залежності від обсягу співпадіння за ЄКТС. ЕГ ознайомилась також з Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у Миколаївському національному аграрному університеті» (<https://bit.ly/3spSQqo>), «Положенням про комісію з визнання здобутих в освітніх установах ступенів вищої освіти та наукових ступенів у Миколаївському національному аграрному університеті» (<https://bit.ly/3n7kiaZ>), «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Миколаївському національному аграрному університеті» (<https://bit.ly/3xhPvxo>), що дозволило дійти висновку про чіткість та зрозумілість процедур визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО. Здобувачі вищої освіти під час зустрічі з ЕГ підтвердили, що вони проінформовані про можливості перезарахування результатів дисциплін (у т. ч. отриманих під час академічної мобільності). Однак, серед здобувачів у фокус-групі були лиш ті, хто планує скористатись можливістю академічної мобільності у майбутньому і готує необхідні документи (Я. Кємова). ЕГ встановлено, що здобувачі вищої освіти, які завершили коледжі (є структурними підрозділами МНАУ) мають змогу навчатись за інтегрованими навчальними планами.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання МНАУ, отриманих у неформальній освіті регулюються Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у МНАУ (<https://bit.ly/3spSQqo>). Ознайомившись з ними, ЕГ дійшла висновку про чіткість правил визнання результатів навчання у неформальній освіті, та створення необхідних інституційних передумов ЗВО для функціонування зазначеного механізму. Інформування щодо можливостей і порядок визнання результатів неформальної освіти здійснюється шляхом оприлюднення на сайті університету, під час проведення курсових зборів та засідань студентського самоврядування. Зустріч ЕГ з представниками студентського самоврядування (Зустріч 4) і здобувачами вищої освіти (Зустріч 2), засвідчило, що не всі здобувачі у фокус-групі знають про можливості неформальної освіти, процедуру визнання/врахування результатів навчання, які здобуті у неформальній освіті. На резервній зустрічі було обговорено кейс щодо процедури розгляду і визнання результатів навчання у неформальній та інформальній освіті. Загалом НПП та гарант ОП, здобувачі зауважили, що випадків перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті поки що не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

В МНАУ функціонує зручний для користування сайт на якому структурована і повною мірою висвітлена інформація щодо правил прийому на ОП, особливостей ОП "Фінанси, банківська справа та страхування" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, освітнього процесу та нормативних документів ЗВО. Потенційні абітурієнти мають можливість використовувати QR код. Інформація щодо процедур вступу на навчання, необхідних документів, тощо є чіткою та своєчасно оновлюється. Правила та процедура вступу є достатньо чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та враховують особливості ОП. В ЗВО сформовано необхідні інституційні передумови щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Не всі здобувачі у фокус-групі знають про можливості неформальної освіти. Рекомендовано активізувати інформування здобувачів вищої освіти за ОП щодо можливостей і процедури визнання результатів навчання, які здобуті у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на сильні сторони і позитивні практики (чітка, своєчасно оновлювана інформація щодо процедур вступу на навчання; функціонування зручного для користування сайту зі структурованою і повною мірою висвітленою інформацією щодо правил прийому на ОП, особливостей ОП; можливість використання QR коду; сформовано необхідні інституційні передумови щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті), ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Наведені рекомендації підвищать якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Ознайомлення з документами та спілкування з фокус-групами дали можливість ЕГ переконатись в тому, що під час викладання дисциплін використовується цілісна сукупність методів навчання і викладання за досліджуваною ОП. Лекційні аудиторії МНАУ обладнані мультимедійним обладнанням, що дозволяє демонструвати студентам презентаційні матеріали, слайди, відео. Проведення практичних занять здійснюється відповідно до затвердженого плану, використовується необхідне програмне забезпечення, зокрема ABC SCROODGE III «Навчальний банк», ІС «Master-Бухгалтерія» тощо. Під час демонстрації матеріального забезпечення, задіяного при викладанні ОП, ЕГ було продемонстровано програмне забезпечення ABC SCROODGE III (Резервна зустріч). На зустрічах зі здобувачами вищої освіти та НПП було встановлено, що в процесі навчання активно використовуються такі методи як дебати, диспути, мозковий штурм, роботи в малих групах. Про важливість використання саме даних методів, для розвитку навичок soft-skills, було зазначено і під час зустрічі ЕГ з зовнішніми стейкхолдерами. ЕГ був наданий доступ до Університетської системи Moodle, що дало змогу ознайомитись з навчальними матеріалами при викладанні дисциплін, зокрема РП. Використання цієї системи здійснювалось ще до карантинних обмежень, що дозволило як викладачам, так і здобувачам швидко адаптуватись до змішаного навчання. ЕГ встановлено, що НПП використовують при проведенні занять Jitsi Meet, Zoom (підтверджено Зустріч 2). ЕГ дійшла висновку що цілі та ПРН досягаються на цій ОП. В МНАУ створені інституційні передумови для студентоцентрованого підходу до навчання, зокрема передбачено відповідні можливості для участі здобувачів у розробці та ініціюванні змін ОП, удосконалення її ОК, формування індивідуальної освітньої траєкторії, реалізації права на академічну мобільність тощо. Передбачено можливість дуальної освіти (А. Ярошенко (Зустріч 2)) та формування індивідуального графіку навчання (декретна відпустка, К. Белінська, Резервна зустріч). Представники самоврядування є членами Вчених рад факультету та Університету, що дає змогу своєчасно враховувати інтереси здобувачів. Під час зустрічі 2 та 4 ЕГ пересвідчилась в реальній участі здобувачів вищої освіти в освітньому процесі, налагодженні ефективних каналів комунікації з НПП, гарантом ОП, керівництвом. Враховуються позиції здобувачів щодо покращення матеріально-побутових умов в гуртожитках та зонах відпочинку, що формує позитивну атмосферу для їх подальшого розвитку. В ЗВО проводяться регулярні опитування здобувачів щодо ступеню їх задоволеності, якості викладання НПП ОК, що дає змогу оперативно реагувати в разі певних недоліків. Під час зустрічей ЕГ з НПП виявлено, що їм надано можливості застосовувати форми та методи навчання, які вважаються найбільш ефективними, враховуючи позицію здобувачів. Наголошено на необхідності дискусій та обговорення отриманих результатів навчання зі здобувачами.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ЕГ було надано доступ до Університетської системи Moodle (<https://moodle.mnau.edu.ua/>), де розміщено навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін, які включають: РП, календарний план, критерії та форми оцінювання, матеріали лекцій та практичних занять, СРС, індивідуальні завдання, тестування, перелік рекомендованих джерел, інформаційні ресурси в Інтернеті. Програмні результати навчання, структурно-логічні схеми вивчення освітніх компонент, передумови вивчення і місце навчальної дисципліни у освітньому процесі висвітлені в РП. Окрім того, ЕГ пересвідчилась в наявності силабусів ОК, які викладаються на цій ОП, де наведена інформація щодо мети, завдань вивчення ОК, ПРН і компетентностей, календарного плану, критеріїв оцінювання, списку інформаційних джерел та посилання на відповідну сторінку системи Moodle. При спілкуванні з гарантом ОП, НПП та здобувачами, було надано інформацію, що здобувачі вищої освіти на першому занятті ознайомлюються з ПРН, порядком та критеріями оцінювання з відповідних ОК. Крім того, вони отримують цю інформацію від кураторів груп та мають змогу знайомитися з нею завдяки силабусам (<https://bit.ly/3gizD79>), які розміщено на сторінці обліково-фінансового факультету і матеріалами ОК в Moodle. Здобувачі на зустрічі 2 та зустрічі 4 підтвердили, що вони ознайомлені з відповідною інформацією, силабуси на їх думку є зручними для використання у освітньому процесі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На зустрічах ЕГ з представниками студентського самоврядування та здобувачами були представлені члени Науково-творчого товариства молодих науковців Ю. Сизоненко та В. Грушина, які ознайомили ЕГ з функціоналом даного об'єднання, розповіли про власний досвід початку наукового пошуку, запевнили, що МНАУ створює необхідні умови для розвитку молодіжної науки. Здобувачами також наведено інформацію, що друк їх статей, зокрема у співавторстві з викладачами у 2 фахових виданнях МНАУ, що належать до категорії «Б» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»: Вісник аграрної науки Причорномор'я, а також електронне фахове видання «Modern Economics» є безкоштовним. Дана опція активізує діяльність молодих науковців у проведенні якісних наукових досліджень у сфері фінансів. Критеріями оцінювання передбачені бали за підготовку та публікацію наукових статей і тез здобувачів. На кафедрі фінансів, банківської справи та страхування, яка є випусковою функціонують наукові гуртки з профілю розвитку бюджетної і податкової системи, публічних фінансів, страхових послуг тощо (<https://bit.ly/2P8z4Sh>; <https://bit.ly/2RLk1il>). Для удосконалення каналів взаємозв'язку з молодими науковцями створено відповідну групу в мобільному додатку Viber. Здобувачами вищої освіти під час спілкування з ЕГ надано інформацію про досвід конкурсної участі у грантовому проєкті ЗавтраUA, і висловлено бажання активізувати роботу в сфері пошуку та приймання участі в грантових наукових проєктах. Здобувачі мають змогу приймати участь в щорічній Всеукраїнській науково-практичній конференції «Трансформація фінансової системи України: тенденції та перспективи розвитку», яка організовується МНАУ, а саме обліково-фінансовим факультетом, деканом якого є гарант ОП О. Вишнеvsька (<https://bit.ly/3emyaKm>; <https://bit.ly/3ngmnS7>), та інших наукових заходах (<https://bit.ly/3eufuZi>; <https://bit.ly/3gy4HjF>; <https://bit.ly/3sKlAc6>; <https://bit.ly/3avgr2o>; <https://bit.ly/3d005T3>). ЕГ пересвідчилася що здобувачі ОП приймали активну участь в конференції, публікували матеріали своїх досліджень, зокрема разом з своїми науковими керівниками. З 2017 р. на базі ЗВО проводиться II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціалізації «Страхування» (<https://bit.ly/2Rpm8Se>; <https://bit.ly/3tQfwkM>). У 2020 р. здобувачі ОП отримали 9 дипломів на Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт (I ступеня – А. Ткачук, О. Бойко II ступеня – Ю. Каблуча, А. Ярошенко, В. Паламарчук, В. Хореженко; III ступеня – В. Хореженко, А. Лісова, А. Сіваченко) та 2 дипломи II ступеня на Міжнародному конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальністю «Економіка» (В. Паламарчук, В. Хореженко) (<https://bit.ly/3sFEbHv>). Здобувачами опубліковано близько 100 тез доповідей на конференціях, 12 статей у фахових виданнях, що свідчить про їх науковий здобуток та поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Втім ЕГ виявлено, що студенти 4 курсу до виконання НДР не залучені.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЕГ в процесі виїзної акредитації мала змогу переконатись, що у МНАУ НПП постійно оновлюють зміст та наповнення ОК, враховуючи зміни законодавства, наукові надбання, міжнародний досвід стажування, рекомендації зовнішніх стейкхолдерів тощо. Зокрема, результати міжнародного стажування в Academy of Management and Administration (Opole, Poland, сертифікат № 3010, 2016 р.) А. Полторака використано при осучасненні дисципліни «Податкова система», О. Боднар – «Фінансова інфраструктура», «Облік у банках», «Казначейська справа». У 2020 р. доценти кафедри І. Баришевська, О. Мельник, А. Полторака та Н. Шишпанова підвищили кваліфікацію в рамках вебінару “Using the opportunities of cloud services on the example of google meet, google classroom platforms in the modern online education”, результати якого використовують при викладанні ОК. Результати дослідження А. Бурковської щодо прояву глобалізаційних процесів на ринку банківських послуг України та розвитку фінансових технологій у банківських установах України використані для оновлення змісту ОК «Гроші і кредит» та «Фінансова думка України». Результати наукової роботи «Особливості формування екосистем банків в умовах цифровізації банківського простору» І. Баришевської використано при оновленні ОК «Банківська система». Дисципліни «Інвестиційне кредитування» та «Банківські операції» читає зовнішній стейкхолдер, практик із значним досвідом у сфері банківської справи, начальник відділення банку Д. Калнауз на умовах сумісництва. В процесі підготовки здобувачів використовується сучасне програмне забезпечення ABC SCROODGE III, яке застосовується у банківській системі, що зумовило актуалізації змісту ОК. Н. Сіренко з 2019 р. є членом секції за фаховим напрямом «Економіка» наукової ради МОН України, що дозволяє ефективно відслідковувати основні наукові досягнення в галузі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ мала змогу пересвідчитись на зустрічах з керівництвом МНАУ та гарантом ОП та завдяки наданим на запит документам, що ЗВО є членом Співдружності університетів Magna Charta, Американської Ради з Міжнародної Освіти. В межах кафедр фінансово-облікового факультету, на якому здійснюється освітній процес здобувачів вищої освіти за даною ОП, підписані договори з Білоруським торгово-економічним університетом споживчої кооперації (2016 р.), Vidzeme University of Applied Sciences (Латвія) (2017 р.), Університет «PERSPECTIVANT» (Молдова) (2017 р.), Карагандинський державний університет імені академіка Е.А. Букетова (Казахстан) (2018 р.). З 2018 р. здобувачі вищої освіти мають можливість приймати участь у програмах Erasmus+ (надано на запит ЕГ), (<https://bit.ly/3xh2oJ3>). В ЗВО функціонує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у

МНАУ» (<https://bit.ly/3xhPvxo>). Викладачі, які залучені до викладання за даною ОП здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти до міжнародних конкурсів, участі у проєктах в галузях економіки та фінансів. Студентам надано вільний доступ до інформаційних ресурсів щодо міжнародних грантів і стипендіальних програм (<https://bit.ly/3xiZDpo>), про що вони зазначили на зустрічах з ЕГ. Здобувачі, під час зустрічі 2 та зустрічі 4, зазначили, що вони мають досвід і можливість проходження практики за кордоном, а ЗВО створює умови для організації цього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Дотримання студентоцентризму та врахування думки студентів в освітньому процесі й організації побуту здобувачів вищої освіти. Активна участь студентського самоврядування в управлінні ЗВО. Мотивованість, активна наукова діяльність здобувачів щодо їх участі у Всеукраїнських та міжнародних конкурсах наукових робіт з публікацією тез та статей, Всеукраїнських олімпіадах. Можливість для здобувачів безкоштовного друку статей у 2 наукових фахових виданнях ЗВО, що належать до категорії «Б» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»: Вісник аграрної науки Причорномор'я, а також електронне фахове видання «Modern Economics». Наявність студентських наукових гуртків на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування. Професійно зроблені та зручні для використання силабуси ОК. Зручність та високий ступінь наповнення інформаційними матеріалами з кожної ОК, що викладаються за ОП в системі Moodle МНАУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Здобувачі ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти не залучаються НПП та гарантом ОП до виконання науково-дослідних робіт кафедри. Рекомендовано активізувати діяльність щодо залучення здобувачів 4 курсу до виконання науково-дослідних робіт кафедри.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на сильні сторони і позитивні практики (активна участь студентського самоврядування в управлінні ЗВО; безкоштовний друк статей здобувачів у 2 наукових фахових виданнях ЗВО; функціонування студентських наукових гуртків; зручні силабуси ОК; високий ступінь наповнення інформаційними матеріалами кожної ОК в системі Moodle), виявлені недоліки (здобувачі не залучаються до виконання науково-дослідних робіт кафедри), ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Наведені рекомендації підвищать якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/3n3kYhC>) (п.4.6, п.7.1), Положенням про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти (<https://bit.ly/3sCNS2O>) (п.3.1). На платформі Moodle (<https://moodle.mnau.edu.ua/>) у силабусах та РП ОК, викладено перелік контрольних заходів та критерії оцінювання. Також НПП доводять дану інформацію до відома здобувачів в усній та презентаційній формі. Критерії оцінювання за кожною навчальною дисципліною демонструють бали у розрізі тем та видів контрольних заходів. Відповідно до п.4.6 Положення про організацію освітнього процесу контрольні заходи включають діагностичний, поточний та підсумковий контроль; семестровий контроль проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені графіком освітнього процесу. Згідно з п.7.1.4 даного Положення, оцінювання результатів навчання здійснюється за єдиною

100-бальною шкалою. Мінімальний пороговий рівень оцінки з ОК складає 60% від максимально можливої кількості балів. (п. 3.1.6 Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти). Після спілкування зі здобувачами (Зустріч 2, 4) ЕГ переконалася, що вони проінформовані про форми контрольних заходів та критерії оцінювання і для них вони є чітко сформульованими та зрозумілими. Здобувачі ознайомлюються з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання під час перших занять з дисциплін та обговорюють особливості цього процесу з кожним НПП ОК. ЕГ було надано доступ до платформи Moodle, що дозволило переконатися у наявності документів, які інформують здобувачів щодо контрольних заходів з кожної ОК («Критерії та форми оцінювання»). ЕГ підтверджує, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів оприлюднюються на офіційних ресурсах ЗВО та дозволяють встановити досягнення ПРН за ОК.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Формою атестації здобувачів за даною ОП є атестаційний екзаме́н, що повною мірою узгоджується зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (Наказ МОН України від 24.05.2019 № 729, <https://bit.ly/3mXzFml>). Процедура атестації та критерії оцінювання відображено у Положенні про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з проведення атестації здобувачів вищої освіти (<https://bit.ly/3xaYhgg>) та Методичних рекомендаціях з підготовки до державної (кваліфікаційної) атестації здобувачів вищої освіти (<https://bit.ly/3aохрзо>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

За даною ОП визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/3n3kYhC>). Згідно з п.7.1.1 цього Положення, оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах об'єктивності, систематичності і системності, плановості, єдності вимог, відкритості, прозорості, економічності, доступності і зрозумілості методики оцінювання, врахування індивідуальних можливостей здобувачів. Позитивною практикою є те, що на платформі Moodle здобувачі можуть проходити незалежне тестування за кожною темою ОК. Оцінювання може проводитись більш як одним викладачем; оцінювана робота здобувача вищої освіти має бути анонімною (п.7.1.7). Упродовж одного тижня після оголошення результатів (в день оголошення результатів) контролю, здобувач може звернутися до НПП за роз'ясненням та/або з незгодою щодо отриманої оцінки. Рішення щодо висловленої здобувачем незгоди приймає НПП. У разі непогодження з результатами захисту практики або курсової роботи рішення щодо висловленої здобувачем незгоди приймає комісія (п.7.2). Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий - комісії, яка створюється деканом факультету (п.7.3). Однак, ЕГ виявлено, що здобувачі фокус-груп 2, 4 недостатньо проінформовані про можливу кількість повторного складання дисципліни. Під час контрольних заходів НПП не можуть змінювати критерії оцінювання здобувачів, а також застосовувати суб'єктивне ставлення, що визначено Кодексом корпоративної культури (<https://bit.ly/2P7NYZ6>). Процедура атестації відображена у Положенні про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з проведення атестації здобувачів (<https://bit.ly/3xaYhgg>). Для проведення атестації створюється екзаменаційна комісія, яка формується щороку у складі голови та членів екзаменаційної комісії. Рішення екзаменаційної комісії про оцінку результатів складання екзаменів або захисту проектів, а також про видачу випускникам дипломів (звичайних або з відзнакою) про вищу освіту, присвоєння ступеня вищої освіти та кваліфікації приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні (п.3.14.1 відповідного Положення). Право повторної атестації надається виключно у випадку неявки здобувача вищої освіти на засідання екзаменаційної комісії з поважних причин (п. 3.19.3). В Університеті створено постійно діючу комісію з врегулювання конфліктних ситуацій, яка відповідає за їх попередження (Положення про вирішення конфліктних ситуацій <https://bit.ly/3szU6aa>). Під час проведення експертизи ЕГ переконалася, що здобувачі знають процедуру врегулювання конфлікту інтересів (Зустріч 2) і в ЗВО забезпечується об'єктивність екзаменаторів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В ЗВО визначені чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що регламентується Кодексом академічної доброчесності (<https://bit.ly/3aqRoxm>), Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://bit.ly/3ggr4qW>), Положенням про групу сприяння академічній доброчесності (<https://bit.ly/3groiVJ>). З метою сприяння дотримання академічної доброчесності в ЗВО утворено

Групу сприяння академічній доброчесності, яку очолює проректор з наукової роботи О. Новіков. (п.2.1 Положення про групу сприяння академічній доброчесності). Під час інтерв'ювання фокус-груп було підтверджено, що перевірки на академічний плагіат підлягають всі навчально-методичні та наукові праці НПП, статті, тези доповідей та всі письмові роботи здобувачів вищої освіти, зокрема курсові роботи (Зустріч 2,4 та Зустріч 3). Перевірка наукових робіт здійснюється із застосуванням онлайн-сервісу Unicheck (<https://unicheck.com/>; Договір №1 від 08.05.2019 р.), що підтвердили здобувачі та НПП. Відповідно до п. 6.2 Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату рекомендованою є такі показники оригінальності текстів: понад 75% – текст вважається оригінальним, 55-75% - задовільний рівень оригінальності, 35-55% - низький рівень оригінальності та менше 35% - неприйнятний (для бакалаврських робіт). Під час зустрічі зі здобувачами на питання про показник оригінальності текстів було надано відповідь - 80-85%. Здобувачі за даною ОП пройшли online навчання «Академічна доброчесність в університеті» на платформі ВУМ online (<https://bit.ly/3dLTXMC>) та отримали відповідні сертифікати, що було підтверджено здобувачами. Реагування на порушення академічної доброчесності відбувається із застосуванням санкцій, передбачених Кодексом академічної доброчесності (<https://bit.ly/3aqRoxm>). Прикладів порушення академічної доброчесності з боку здобувачів вищої освіти та НПП цієї ОП не було. Під час безпосередньої зустрічі зі здобувачами освіти та НПП ОП, ЕГ отримала підтвердження, що здобувачі ознайомлені зі стандартами та процедурою дотримання академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими та зрозумілими дозволяють встановити досягнення ПРН за ОК, оприлюднюються на офіційних ресурсах. ЗВО забезпечується об'єктивність екзаменаторів, здійснюється перевірка наукових робіт здобувачів та НПП (Unicheck), нормативно врегульовано процедуру запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначено порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Діють чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Позитивною практикою є те, що на платформі Moodle здобувачі можуть проходити незалежне тестування за кожною темою ОК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Здобувачі недостатньо ознайомлені з допустимими межами оригінальності тексту та недостатньо проінформовані щодо можливої кількості повторного складання дисциплін. Рекомендовано підвищити рівень інформування здобувачів щодо показників оригінальності текстів та покращити інформування здобувачів щодо процедури повторного складання екзаменів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на сильні сторони і позитивні практики (чіткі та зрозумілі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів, що дозволяють встановити досягнення ПРН за ОК; чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності; проходження незалежного тестування за кожною темою ОК на платформі Moodle), виявлені недоліки (здобувачі недостатньо ознайомлені з допустимими межами оригінальності тексту, недостатньо проінформовані щодо можливої кількості повторного складання дисциплін), ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Наведені рекомендації підвищать якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Ознайомившись з відомостями СО та інформацією, отриманою під час зустрічей ЕГ виявлено відповідність між НПП та ОК, які вони викладають. Під час зустрічей з гарантом ОП (організаційна зустріч з гарантом) та НПП (Зустріч 3) було зазначено, що до викладання дисциплін за даною ОП допускаються викладачі, у яких є навчальні та/або наукові надбання за відповідною тематикою, а саме статті у наукових фахових виданнях, Scopus і WoS або методичні матеріали. Статті, індексовані у базах даних Scopus і WoS мають такі викладачі як проф.: О. Вишнеvsька (Аналіз господарської діяльності, Організація і методика економічного аналізу), В. Гавриш (Система технологій), І. Гончаренко (Міжнародна економіка), Н. Сіренко. (Фінансовий ринок, Міжнародні фінансові організації, Міжнародне страхування, Банківська система), доц.: І. Баришевська (Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання, Управлінський облік), А. Бурковська (Гроші та кредит, Фінансова думка України), Ю. Волосюк (Інформаційні системи і технології у банківській справі, Інформаційні системи і технології у фінансових установах), Т. Качанова (Системи технологій), І. Крилова (Економіка праці), А. Костирко (Аудит), Н. Лагодієнко (Облік і звітність в оподаткуванні), Т. Лункіна (Фінанси, Фінанси підприємств), О. Мельник (Аудит банківської діяльності, Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами, Регіональна економіка, Банківська система), А. Полторак (Податкова система), Л. Прогонюк (Фінансове право, Страхове право), В. Стамат (Маркетинг), Ю. Чебан (Бухгалтерський облік), Н. Шарата (Українська мова), О. Шептилевський (Фінансова математика), Н. Шишпанова (Соціальне страхування, Страхування); старші викладачі Н. Бобровська (Макроекономічний аналіз), В. Курепін (Безпека життєдіяльності, Основи охорони праці), асистент О. Боднар (Казначейська справа, Фінансова інфраструктура, Облік у банках). НПП, які викладають на даній ОП мають 5 і більше фахових статей за останні 5 р., окрім викладача Д. Калнауза, який має значний професійний досвід у банківській справі, працює на умовах сумісництва та є зовнішнім стейкхолдером ОП. На зустрічах з фокус групами, та на запит ЕГ надана інформація щодо підвищення кваліфікації чи/або стажування НПП ОП. При дослідженні даних ЕГ встановлено, що НПП групи забезпечення мають відповідність критеріям провадження освітньої діяльності: О. Вишнеvsька (12 критеріїв), В. Стамат (8 критеріїв), Н. Сіренко (16 критеріїв), Ю. Чебан (7 критеріїв). На даній ОП обґрунтовано підібрано перелік дисциплін та залучені для їх викладання відповідні НПП з кафедри фінансів, банківської справи та страхування, НПП з інших кафедр, які мають відповідну академічну та професійну кваліфікацію.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ЕГ на зустрічі з адміністративним персоналом та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами (Зустріч 6) одержано інформацію від начальника відділу кадрів МНАУ Л. Машкіної, що процедура добору викладачів ЗВО відбувається на конкурсній основі відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників МНАУ (<https://bit.ly/3ар3GXf>). З'ясовано, що НПП підтверджує свій рівень професіоналізму та кваліфікації наступними даними: спеціальність за дипломом про освіту, за науковим ступенем та вченим званням, досвідом науково-педагогічної та практичної роботи, проходження підвищення кваліфікації та стажувань, переліком наукових та навчально-методичних праць. При здійсненні добору НПП фокус зосереджений на оцінюванні їх професіоналізму. В процесі ознайомлення з внутрішньоуніверситетською нормативною базою виявлено, що обрання НПП на посади декана факультету, завідувача кафедрою, професора та доцента проводиться на засіданні вченої ради МНАУ шляхом таємного голосування, а обрання НПП на посади старшого викладача, викладача, асистента – на засіданні вченої ради відповідного факультету шляхом таємного голосування. Всіх претендентів заслуховують на засіданнях кафедри, Вченої ради факультету та/чи ЗВО, де приймаються рішення щодо рекомендації або обрання на посаду претендента. В ЗВО присутня практика опитування студентів щодо якості викладання дисциплін для оцінювання професіоналізму викладачів, про що було сказано на зустрічах з керівництвом та менеджментом ЗВО (Зустріч 1), здобувачами вищої освіти (Зустріч 2), представниками студентського самоврядування (Зустріч 4) та працівниками Центру соціологічних опитувань (Зустріч 6). Такі заходи відбуваються на регулярній основі.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до освітнього процесу здійснюється в рамках Положення про співпрацю з роботодавцями (<https://bit.ly/3tF8oHG>), в т. ч. щодо розробки ОП, розробки і вдосконалення ОК ОП, залучення до проведення аудиторних занять, проведення моніторингу і експертної оцінки якості підготовки здобувачів вищої освіти, організації підвищення кваліфікації НПП, практики здобувачів і їх подальшого працевлаштування. В процесі спілкування з керівництвом та менеджментом ЗВО, НПП та роботодавцями встановлено, що в МНАУ є відповідні договори про співпрацю з роботодавцями. Роботодавцями підтверджено факт ознайомлення з проектом ОП (Зустріч 5) шляхом відповідного посилання на сайті та дублювання матеріалів на електронні пошти. Ними підтверджено факт залучення до удосконалення РП дисциплін кафедри фінансів, банківської справи та страхування. Рецензії роботодавців на ОП 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» відображені за посиланням (<https://bit.ly/2RIAVOJ>). Крім того, надано підтверджуючі матеріали узагальнення та оприлюднення пропозицій зовнішніх стейкхолдерів по окремих ОК ОП (Додаток до протоколу засідання кафедри фінансів, банківської справи та страхування № 11 від 28 січня 2020 року). На зустрічі ЕГ з представниками роботодавців були присутні працівники Управління ДКС України у м. Миколаєві – К. Сабатовська, Миколаївського АТ КБ «ПриватБанк» - С. Бірзул та Д. Калнауз; ПрАТ «Українська пожежна страхова компанія» - В. Сокур; ТОВ «Золотий колос» - Н. Іванова, які підтвердили проходження практики здобувачами вищої освіти даного ЗВО і безпосередньо ОП. В. Сокур відзначила високий рівень підготовки здобувачів, та зазначила, що троє випускників працевлаштовані у страховій компанії. С. Бірзул, яка є керівницею напрямку трудових ресурсів Миколаївського АТ КБ «ПриватБанк» наголосила на важливості в сучасних умовах розвитку не лише професійної орієнтації ОК, а й soft-skills, що успішно реалізується

у даній ОП завдяки використанню інноваційних методів. Представник роботодавців В. Сокур регулярно приймає участь у проведенні аудиторних занять здобувачів з дисциплін «Страховання» і «Соціальне страхування», а Д. Калнауз викладає дисципліни «Банківські операції» і «Інвестиційне кредитування» в ЗВО на умовах сумісництва. Позитивно є практика проведення опитування роботодавців щодо якості освітніх навичок здобувачів вищої освіти за даною ОП. Втім, ЕГ виявлено, що за даною ОП роботодавці та їх представники не залучались до виконання науково-дослідних робіт.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

В процесі ознайомлення з відомостями СО, зустріччю ЕГ з керівництвом та менеджментом ЗВО, гарантом ОП, здобувачами і роботодавцями встановлено, що МНАУ активно залучає представників роботодавців, професіоналів практиків до проведення аудиторних занять за цією ОП. Зокрема у I семестрі 2020/2021 н. р. до аудиторних занять було залучено: 1) В. Сокур, начальницю в ПрАТ «Українська пожежна страхова компанія» м. Миколаїв до дисциплін «Страховання» і «Соціальне страхування» для здобувачів вищої освіти 3-4 курсів; 2) С. Бірзул, керівницю напрямку трудових ресурсів Миколаївського АТ КБ «ПриватБанк» до дисциплін «Фінанси» і «Банківські операції» для здобувачів вищої освіти 3-4 курсів. Дані представники роботодавців були присутні на відеоконференції з ЕГ та зазначили про високий рівень soft-skills здобувачів та виявили високий рівень зацікавленості здобувачами. Варто відзначити позитивну практику ЗВО щодо проведення практичних занять на виробництві, у тому числі у I семестрі 2020/2021 року такі заходи були проведені для дисциплін «Фінанси», «Гроші та кредит», «Податкова система та оподаткування», «Банківська система» і «Фінансова інфраструктура». На даній ОП залучений до викладання дисциплін «Інвестиційне кредитування» та «Банківські операції» на умовах сумісництва керівник відділення «Миколаївське» філії Миколаївського регіонального управління АТ КБ «Приватбанк» Д. Калнауз, який був присутній на відеоконференції з роботодавцями та розповів про особливості та досвід викладання вищезазначених дисциплін, а також про інші форми його співпраці з ЗВО.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Ознайомлення з відомостями СО та інформація отримана під час зустрічей з фокус-групами надали змогу ЕГ дійти висновку, що МНАУ забезпечує необхідні передумови та створює відповідні стимули для професійного розвитку НПП. У 2020 р. стажування пройшли доц. Т. Лункіна, А. Полторак, асистент О. Боднар в Головному управлінні ДПС у Миколаївській області, проф. Н. Сіренко та доценти А. Бурковська, І. Баришевська у відділенні «Миколаївське» філії Миколаївського регіонального управління АТ КБ «Приватбанк», проф. Н. Сіренко, доценти Н. Шипшанова, О. Мельник у ПрАТ СК «Євроінс Україна» у м. Миколаїв. Гарант ОП О. Вишнеvsька та проф. Н. Сіренко є членами фахової Громадської організації «Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України – ФАБФ». Проф. Н. Сіренко є асоційованим членом Української Асоціації з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (свідоцтво №748 від 07.10.2020 р.), та доц. Н. Шипшанова (свідоцтво №754 від 07.10.2020 р). МНАУ забезпечує можливість безкоштовного підвищення рівня іноземної мови з метою отримання вчених звань, опрацювання наукових джерел і публікації матеріалів досліджень у статтях, що індексовані базами даних Scopus та WoS. До процесу вивчення англійської мови залучено її носія - волонтера Корпусу Миру США Р. Теннера. Крім того, здійснюється відшкодування міжнародних стажувань НПП. ЕГ надано відповідні підтверджуючі матеріали щодо проходження викладачами, що залучені до даної ОП стажувань, вебінарів та курсів. Зокрема, Н. Шипшанова пройшла стажування у Academy of Management and Administration in Opole (Poland) (Certificate of Training №6430, 2018); Scient and technical organization Teadmus OU, Tallinn, Estonia, 2021 Certificate №63/2021 О. Довгаль Scient and technical organization (Teadmus OU, Tallinn Estonia, 2021), А. Костирко в Інституті міжнародної академічної та наукової кооперації (Польща), О. Вишнеvsька у Academy of Management and Administration in Opole (Poland) (Certificate of Training № 167, 2021), В. Статат у Academy of Management and Administration in Opole (Poland) (Certificate of Training № 165, 2021). У ЗВО забезпечено фінансову підтримку НПП, які друкують свої статті у виданнях, що індексуються у базах даних Scopus та WoS у вигляді відшкодування витрат публікацій. Більш того, якщо відбувається друк статей, які є безкоштовними для публікації, проте індексуються в наведених наукометричних базах, то автор отримує матеріальне стимулювання у вигляді премій. Про даний інструмент сприяння наукової діяльності викладачів було зазначено на зустрічі з керівництвом та менеджментом ЗВО, гарантом та НПП. В МНАУ функціонує 2 фахових видання України, що належать до категорії «Б» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»: Вісник аграрної науки Причорномор'я, а також електронне фахове видання «Modern Economics», членами редколегій яких є викладачі, які залучені до викладання ОП. Викладачі мають змогу друкувати матеріали своїх наукових досліджень у даних виданнях.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЕГ переконалась, що в ЗВО реально функціонує Положення про підвищення кваліфікації (<https://bit.ly/3e9TfrA>) і передбачено норму щодо необхідності підвищення кваліфікації викладачами кожні п'ять років. В структурі МНАУ функціонує факультет перепідготовки і підвищення кваліфікації НПП. Декан факультету к.е.н., доц. В. Кузьома та заступник декана к.е.н., доц. О. Біліченко на зустрічі з ЕГ розповіли про можливості та інструменти підвищення

кваліфікації НПП. ЕГ надані відповідні скани довідок про підвищення кваліфікації. В ННІ післядипломної освіти Національного університету біоресурсів та природокористування України у 2019 р. підвищення кваліфікації у сфері інноваційної спрямованості педагогічної діяльності пройшли гарант ОП О. Вишневська, НПП: А. Бурковська, А. Полтораки, О. Боднар, Н. Сіренко, Т. Лункіна, О. Мельник, І. Баришевська. Окрім того, організовано програму підвищення кваліфікації спільно з Національною академією педагогічних наук України ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Центрального інституту післядипломної освіти для співробітників МНАУ, зокрема для викладачів які залучені до ОП – гарант ОП О. Вишневської (СП 35830447/1684-20), та проф. Н. Сіренко (СП № 35830447/2166-20). У ЗВО для НПП, стаж роботи яких менше трьох років, організовано щомісячні семінари з метою підвищення рівня педагогічної майстерності. На зустрічі ЕГ з НПП, що викладають на цій ОП отримано інформацію про прийняття участі в таких заходах. Позитивною практикою є організація ЗВО міжкафедральних семінарів з тематики цифрової грамотності (підтверджено на Зустрічі 3). Викладачі МНАУ активно приймають участь у вебінарах Web of Science (<https://bit.ly/3mWyd3E>). На зустрічах ЕГ з керівництвом ЗВО та викладачами, а також після ознайомлення з Колективним договором на 2021-2025 рр. між адміністрацією ЗВО та трудовим колективом (<https://bit.ly/3stduW6>) встановлено наявність стимулів викладацької діяльності, зокрема фінансових. Преміювання НПП здійснюється на основі формульного підходу, враховуючи їх наукові здобутки, навчальну і методичну компоненту, профорієнтаційну роботу тощо. За спеціальні звання на кшталт «Знак пошани», «Відмінник освіти» чи «Відмінник аграрної освіти України» встановлені додаткові надбавки до посадових окладів. Водночас ЗВО не проводить загальне рейтингування НПП ЗВО. В МНАУ здійснюється підтримка адміністрації ЗВО щодо активізації наукових досліджень, публікації їх результатів у наукометричних базах Scopus та WoS. В ЗВО відбувається гармонійне поєднання наукового і освітнього процесу. НПП наголошували на створенні комфортних умов для здійснення викладацької діяльності та взяття до відома і реалізації їх побажань у освітньому процесі.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Відповідність між НПП та ОК, які вони викладають. Проходження стажування НПП на системній основі. Забезпечення фінансового стимулювання НПП, які друкують свої статті у виданнях, що індексуються у базах даних Scopus та WoS у вигляді відшкодування витрат за публікацію. У випадку друку статей, які є безкоштовними для публікації, проте індексуються в наведених наукометричних базах, автор отримує матеріальне стимулювання у вигляді премії. Системне та активне залучення роботодавців до освітнього процесу за ОП. МНАУ забезпечує можливості для підвищення рівня знань з іноземної мови на безкоштовній основі. Здійснюється відшкодування коштів НПП за проходження міжнародних стажувань. В структурі МНАУ функціонує факультет перепідготовки і підвищення кваліфікації викладачів, що забезпечує умови для системного і регулярного підвищення кваліфікації НПП ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

В ЗВО не здійснюється рейтингування НПП та не сформовано систему критеріїв для його здійснення. Відсутня практика залучення роботодавців до виконання науково-дослідних робіт. Рекомендовано розробити систему критеріїв рейтингування НПП, врегулювати цю процедуру відповідним Положенням та здійснювати таке рейтингування на регулярній основі. Посилити співпрацю з роботодавцями щодо виконання науково-дослідних робіт ними та їх представниками.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на сильні сторони і позитивні практики (відповідність між НПП та ОК, які вони викладають; проходження стажування НПП на системній основі; функціонування системи фінансового та морального стимулювання НПП; системне та активне залучення роботодавців до освітнього процесу за ОП; підвищення рівня знань з іноземної мови на безкоштовній основі), виявлені недоліки (не здійснюється рейтингування НПП; роботодавці не залучені до виконання науково-дослідних робіт), ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Наведені рекомендації підвищать якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічні ресурси відповідають потребам здобувачів за ОП, що підтверджується наданими фото- та відео матеріалами, демонстрацією під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ. Навчально-методичне забезпечення ОП (Moodle, сайт МНАУ, бібліотека) дозволяє досягти визначених ОП цілей та ПРН. ЗВО налічує 898 ПЕОМ, 236 багатофункціональних пристроїв, сучасні аудиторії, тренінговий центр (220 ауд.), ННЛ (108 ауд.), конференц-залу (до 45 ос.), пресс-центр, актову залу (до 230 осіб), музей та банкомат. Для реалізації ОП використовується ННЛ «Навчальний банк» (працює на програмному забезпеченні ABC SCROODGE III). Для студ. дозвілля (5 корпус) створено зону відпочинку з диванами, дзеркалом та обладнано двір. В ЗВО обладнано буфети та обідню залу зі столами, де студенти можуть пообідати за соц. цінами (компл. обід - 25 грн.), а також купити товари з собою. МНАУ налічує 3 спорт. зали і тренажерний зал. Здобувачі можуть звернутися до медпункту (1 поверх гуртож. №2), де лікар безкоштовно надає першу мед. допомогу. Корпуси обладнані ізоляторами, у зв'язку з поширенням COVID-19. В ЗВО створено найбільша у південному регіоні України бібліотека аграрного спрямування (<https://bit.ly/3vdDTJt>), (<https://bit.ly/3eqtxPN>) з інституційним репозитарієм та доступом до міжнар. наукометр. баз даних Scopus та WoS. Бібліотека обладнана 28 комп'ютерами, 2 принтери та 2 сканери. Бібліотечний фонд університету налічує 265067 прим., у т.ч.: навч. – 221893 прим. період. видань – 19197, державною мовою – 220528, інозем. мовами – 44539 (<https://bit.ly/2SocgFx>). Оновлення фондів відбувається 2 рази на рік приблизно на 100 тис.грн. За даною ОП ЕГ пересвідчилась в наявності таких періодичних видань як: «Фінанси України», «Економіка України», «Бухгалтерія», «Фінансовий контроль» та ін. Книговидавання НПП: «Страховий менеджмент», «Бухгалтерський облік», «Економетрика»(Чабаніна), «Контролінг»(Костирко), «Дивовижний світ страхування»(Чабаніна, Рябенко) та ін. Видання літератури здійснюється у видавничому відділі ЗВО. Курсові роботи, звіти з практики за цією ОП зберігаються на кафедрі. Аудит. фонд та бібліотека забезпечені вільним доступом до мережі WI-FI. ЗВО налічує 75 ліцензій на Microsoft Office (зокрема, masterbuch (ліцензія дійсна до 22.07.2021), Ліга Закон ENTERPRISE). Здобувачі та НПП мають можливість переглянути розклад занять за QR кодом. Зі слів гаранта ОП в ЗВО обладнано сучасні комп'ютерні класи та мультимедійне забезпеч. (за рах. грантових коштів). В умовах дистанційного навчання лекції, практичні, лабораторні заняття проводять в сервісі, вбудованому в Moodle, без обмежень часу, без розсилання посилань, зручно та виключно для здобувачів МНАУ, що є позитивною практикою. Іногородні здобувачі за даною ОП можуть бути поселені в гуртожиток №1 (9 пов.), з бібліотекою, спорт. залом, кімнатою для зустрічей з батьками, кухнями, пральнею, душовими кімнатами, ізолятором з телевізором, ліфтом для зручного пересування.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами інтерв'ювання учасників освітнього процесу за даною ОП, ЕГ встановила, що всі вони мають відкритий та безоплатний доступ до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів МНАУ. Доступ до бібліотеки та репозитарію є також вільним і безоплатним. Для всіх учасників освітнього процесу за даною ОП є можливість доступу до відкритих баз даних Web of Science та Scopus. Всі учасники ОП мають аккаунти у Moodle та доступ до власної системи онлайн відеоконференцій. ЗВО забезпечено покриттям Wi-Fi з доступом до мережі Internet для всіх учасників освітнього процесу на безоплатній основі.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність середовища регулюється Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу (<https://bit.ly/32vOvXR>). На кожному поверсі, в аудиторіях, актовому залі, гуртожитках облаштовано місця розміщення первинних засобів пожежогасіння (вогнегасники, опломбовані пожежні рукава), плани евакуації, засоби про повідомлення про пожежну небезпеку та запасні виходи. На темних поверхах є кнопка-орієнтир. На період карантину ЗВО забезпечено дезінфекторами, облаштовані місця для використаних ЗІЗ, на вході в ЗВО проводиться температурний скринінг. Під час спілкування зі здобувачами та представниками студентського самоврядування (Зустріч 2,4) ЕГ встановила, що умови навчання задовольняють потреби та інтереси здобувачів. До їх потреб дослухається адміністрація, прикладом цього може стати ситуація з несправністю плит в гуртожитках, після повідомлення щодо даної проблеми, їх швидко було замінено та відремонтовано. Представники студентського самоврядування за допомогою листування чи особистих зустрічей з керівництвом ЗВО, можуть надавати свої пропозиції та обговорювати проблеми щодо освітнього середовища. Зокрема, під час зустрічі з представниками студентського самоврядування ЕГ переконалася у швидкій комунікації адміністрації зі здобувачами. Широке коло питань піднімається і в подальшому вирішується на щомісячних неформальних зустрічах органів студентського самоврядування із ректором. З метою психологічного збереження психологічного здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу в ЗВО діє Психолого-педагогічна лабораторія науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості (<https://bit.ly/3dwQASW>). Послуги психолога є безкоштовними для всіх учасників освітнього процесу, в дистанційному форматі можна отримати консультацію через соцмережі чи відеозв'язок. Для надання першої медичної допомоги та консультування постійно працює

медпункт. Проводяться заходи щодо популяризації здорового способу життя. В кожному корпусі ЗВО є скриньки довіри, а на сайті її електронний аналог (<https://www.mnau.edu.ua/skrinka-doviry/>, <https://www.mnau.edu.ua/contacts/>). На сайті МНАУ є вкладка “Запобігання тероризму”, де здобувачів інформують про запобігання, виявлення і припинення терористичної діяльності, надають інформацію щодо контактів Служби безпеки України. Під час експертизи ЕГ було підтверджено, що освітнє середовище є безпечним та задовольняє всі потреби учасників освітнього процесу за даною ОП.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ встановила, що ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, в першу чергу, використовуючи можливості сайту МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/> розміщено інформацію про ЗВО, навчання, науку, абітурієнтам про вступ), Moodle (<https://moodle.mnau.edu.ua/> для авторизованих користувачів з метою забезпечення доступу до навчальних матеріалів), на сторінці кафедри (<https://bit.ly/3vaVSQR/> розміщена інформація про історію, склад НПП, наукову діяльність, навчально-методичну роботу, графіки та розклади, досягнення, співпрацю з роботодавцями, міжнародну діяльність, анкетування, наявна вкладка “Як Вам діяти якщо” (<https://bit.ly/3arMSii>)). Під час спілкування зі здобувачами ЕГ встановила, що в умовах дистанційного навчання для оперативної комунікації із НПП широко використовуються месенджери, та модульне навчальне середовище. ЗВО забезпечує доступ здобувачів освіти до наукометричних баз Scopus, Web of Science, інформаційних ресурсів щодо міжнародних грантів та стипендіальних програм (<https://int.mnau.edu.ua/programs/>). МНАУ здійснює інформаційний супровід на стендах та екранах телевізорів, куди оперативно виводиться інформація. Консультативна підтримка відбувається при зверненні здобувачів до куратора, НПП, адміністрації чи профспілки, відбувається комунікація за допомогою соціальних мереж: Facebook – <https://www.facebook.com/financemnau/?ti=as>, Instagram – <https://instagram.com/kaffinpk323?igshid=si4sj0ljiaz>, Viber. Соціальна підтримка здобувачам забезпечується шляхом надання академічних, іменних стипендій, матеріальної допомоги. Здобувачі даної ОП підтвердили, що отримували стипендію профспілкової організації університету (Бойко О.А та Олейніченко (Гуліч) К.О.), стипендію Благодійного Фонду, стипендію міського голови (Охота Н.). Також соціальна підтримка здійснюється через Центр громадського харчування, у якому ціни є соціальноорієнтованими, що підтвердили здобувачі та НПП (комплексний обід 25 грн.). Здобувачі мають можливість проходити курси підвищення рівня володіння іноземною мовою (250 грн/міс.). В процесі спілкування з респондентами ЕГ було з'ясовано, що в ЗВО належним чином забезпечується освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів за ОП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами застосовується Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами <https://bit.ly/3tAFCbx>, Порядку супроводу осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення під час перебування на території МНАУ (<https://bit.ly/32ymbny>). ЗВО забезпечує доступ до навчальних приміщень та гуртожитків особам з особливими освітніми потребами, при входах встановлено пандуси, що було підтверджено ЕГ під час огляду матеріально-технічної бази, що використовується. За цією ОП, задля надання освітніх послуг здобувачам з обмеженими зоровими можливостями, розпочато ініціативу щодо переведення методичних рекомендацій в аудіоформат («Податкова система», «Облік у банках», «Міжнародні фінансові організації»). Під час зустрічі з фокус-групами встановлено, що осіб з особливими освітніми потребами на даній ОП немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час спілкування з фокус-групами ЕГ було встановлено, що у МНАУ визначено чітку процедуру врегулювання конфліктних ситуацій, яка регламентується Правилами внутрішнього розпорядку МНАУ (<https://bit.ly/3gmI9lL>), Кодексом корпоративної культури МНАУ (<https://bit.ly/32vM9bp>), Положенням про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції (<https://bit.ly/32D07bn>) та Положенням про вирішення конфліктних ситуацій (<https://bit.ly/3zsU6aa>). Врегулювання конфліктних ситуацій забезпечується можливістю звернення за електронною адресою rector@mnau.edu.ua, письмово на ім'я ректора або телефоном до відповідальної особи з питань запобігання та виявлення корупції (Л. Машкіна +38(0512) 40-92-81). В корпусах ЗВО розміщена «скринька довіри», а на сайті її електронний аналог <https://www.mnau.edu.ua/skrinka-doviry/>, через яку всі можуть повідомляти про факти корупції, дискримінації, сексуальних домагань та інше. Для реалізації норм політики врегулювання конфліктних ситуацій діє постійно діюча Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій. Під час зустрічі ЕГ з фокус-групами було встановлено, що конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією) на ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічні ресурси відповідають потребам здобувачів за ОП. Вся матеріально-технічна база ЗВО є зручною та забезпечує досягнення цілей та ПРН. Використовуються ліцензійні програми зокрема, Masterbuch, Ліга Закон ENTERPRISE. Розклад занять за QR кодом. Наявність сучасних комп'ютерних класів та мультимедійного забезпечення. Забезпечено безоплатний доступ викладачів і здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для реалізації ОП. Враховано особливості навчання осіб з особливими освітніми потребами та забезпечено освітню, організаційну, інформаційну, консультативну й соціальну підтримку здобувачів за ОП. Має місце практика соціальних цін для здобувачів та НПП МНАУ. Позитивною практикою є те, що для реалізації ОП використовується ННЛ «Навчальний банк», що моделює приміщення банку та працює на програмному забезпеченні ABC SCROODGE III. Корпуси обладнані ізоляторами, у зв'язку з поширенням коронавірусної інфекції. В ЗВО функціонує найбільша у південному регіоні України бібліотека аграрного спрямування. В умовах дистанційного навчання заняття проводяться в сервісі, вбудованому в Moodle: без обмежень часу та кількості учасників, без розсилання посилань та даних входу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Остання дозволена дата розміщення додаткових замовлень Microsoft Open License вичерпана. Рекомендовано оновити ліцензійне забезпечення Microsoft Open License та продовжувати використання інших ліцензійних програм, що застосовуються на ОП.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на сильні сторони і позитивні практики (матеріально-технічна база ЗВО є зручною та забезпечує досягнення цілей та ПРН; використання ліцензійних програм Masterbuch, Ліга Закон ENTERPRISE; використання ННЛ «Навчальний банк»; розклад занять за QR кодом; сучасні комп'ютерні класи та мультимедійного забезпечення; безоплатний доступ НПП та здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів; тощо), виявлені недоліки (вичерпана остання дозволена дата розміщення додаткових замовлень Microsoft Open License), ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Наведені рекомендації підвищать якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ виявлено, що в МНАУ сформована загальноінституційна політика та має місце чітко визначена процедура ВЗЯВО, яка регламентується такими внутрішньо університетськими документами як Положення: Про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП у МНАУ (Протокол №6 від 25.02.2020 р, <https://bit.ly/2QIocYX>), Про систему забезпечення якості освітньої діяльності у МНАУ (<https://bit.ly/2RTx1Th>), Про організацію освітнього процесу у МНАУ (п.13., <https://bit.ly/3a02G5G>), Положення про проєктні групи освітньої діяльності та групи забезпечення освітніх програм спеціальностей у МНАУ (<https://bit.ly/2RSyJ7n>), які знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО. Ознайомлення з сайтом МНАУ, документами та проведення інтерв'ювання фокус-груп (менеджментом ЗВО, гарантом ОП, адміністративним персоналом (у т. ч., під час спілкування (зустріч 6) з уповноваженим представником керівництва з якості В. Соколик) під час зустрічей дозволили ЕГ пересвідчитись у дієвості та послідовному дотриманні встановлених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП, їх ОК. Виявлено, що моніторинг, перегляд структури ОП та її ОК здійснюються в ЗВО щорічно (ОП 2017 р., <https://bit.ly/3v1b56Y>; ОП 2018 р. <https://bit.ly/3uZ4qKn>; ОП 2019 р. <https://bit.ly/3mVFCQR>; ОП2020 р., <https://bit.ly/3gkRgmQ>; ОП2021р. <https://bit.ly/2Qx93fO>) з метою забезпечення відповідності ОК ОП освітнім потребам здобувачів, роботодавців, чинної нормативно-правової бази та сучасним вимогам ринку праці. Наприклад, у 2020 р. було оновлено ОП (Протокол №6 вченої ради МНАУ від 25.02.2020 р.,

введено в дію 01.09.2020 р.(Наказ № 26-О від 02.03.2020 р.) <https://bit.ly/3gkRgmQ>) і приведено її у відповідність до вимог Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (Наказ МОН України від 24.05.2019 № 729, <https://bit.ly/3mXzFml>). Під час оновлення у 2020 р. враховано рекомендації стейкхолдерів, в результаті чого розширено вибірково ОК ОП за рахунок ОК «Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами» (пропозиція випускниці К. Мікуляк). З метою отримання рекомендацій стейкхолдерів на сторінці факультету до обговорення розміщується Проект ОП (<https://bit.ly/3gmaMiL>) й дублюється на особисту пошту роботодавців (зі слів Н. Іванової – директор ТОВ «Золотий колос» м. Миколаїв; К. Сабатовської - головний спеціаліст відділу звітності та бухгалтерського обліку Управління ДКС України у м. Миколаєві, тощо), беруться до уваги результати анкетування (хоча результати анкетування не розміщуються на сайті ЗВО). ЕГ пересвідчилася, що під час оновлення ОП ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур і враховує рекомендації внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час проведення акредитації ЕГ встановлено, що відповідно до Положення СЗЯОД у МНАУ (п.3,<https://bit.ly/2RTx1Th>), Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ (п.13) (<https://bit.ly/3ao2G5G>), Положенням про опитування учасників освітнього процесу та зацікавлених осіб у МНАУ (<https://bit.ly/2QM1fXy>), Положення про раду здобувачів вищої освіти з якості освіти (<https://bit.ly/3gzJk1r>), Про порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд ОП у МНАУ (Протокол №6 від 25.02.2020 р, <https://bit.ly/2QIocYX>), Положення про студентське самоврядування МНАУ (<https://bit.ly/3v7UE8J>), здобувачі вищої освіти беруть участь у моніторингу ОП, оцінці їх компонентів та якості викладання, що знайшло підтвердження під час Зустрічі 2 та Зустрічі 4. Це доводить наявність зворотного зв'язку ЗВО, гаранта ОП, НПП зі здобувачами. ЕГ з'ясовано, що представник ОП (Я. Кемова) є членом вченої ради обліково-фінансового факультету, А. Кутляр, Ю. Сизоненко, К. Гуліч - представники студентського самоврядування від ОП, а також, що представники студентського самоврядування М. Василенко та А. Вільховатська є членами Вченої ради МНАУ. Здобувачі (Зустріч 2, 4) підтвердили, що їх залучають до розробки та опрацювання анкет, проведення анкетування і, що воно відбувається анонімно. Представники студентського самоврядування (безпосередньо Ю. Сизоненко, А. Василенко) підтвердили, що їх залучають до моніторингу ОП і завжди враховують висловлені ними побажання та рекомендації при перегляді ОП, ОК ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (враховано пропозиції щодо збільшення кількості практичних занять та дискусійних пар). Одним з таких побажань здобувачів також було включення до ВК ОП ОК «Цифрові фінанси», що знайшло своє втілення в Проекті ОП 2021 р. (<https://bit.ly/3gmaMiL>) (витяг з Протоколу № 5 засідання студентської колегії МНАУ від 21.01.2021). За попередній період (додаток до протоколу засідання кафедри №11 від 28.01.2020 р) враховано пропозиції студентського самоврядування щодо підвищення кількості дискусій на практичних заняттях між здобувачами (робота у міні-групах) з ОК «Бюджетна система», збільшення самостійних творчих завдань та неформальних заходів з ОК «Облік і звітність в оподаткуванні» тощо. Водночас ЕГ виявлено, що здобувачі ОП та представники студентського самоврядування не долучаються до комісій з ліквідації академічної заборгованості. Під час інтерв'ювання фокус-груп здобувачів та студентського самоврядування ЕГ встановлено, що вони на постійній основі залучені до процесів перегляду та оновлення ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» та її ОК, з метою покращення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в МНАУ.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ЕГ проведено інтерв'ювання представників роботодавців, які на постійній основі залучаються до перегляду, оновлення ОП та інших процедур забезпечення якості освіти, у складі 5 представників: К. М. Сабатовської - головний спеціаліст відділу звітності та бухгалтерського обліку Управління ДКС України у м. Миколаєві; Д. В. Калнауза - керівник відділення «Миколаївське» філії Миколаївського регіонального управління «ПАТ КБ «Приватбанк»; Н. В. Іванової - директор ТОВ «Золотий колос» м. Миколаїв; В. В. Сокур - начальник відділення в м. Миколаїв ПрАТ «УПСК»; С. М. Бірзул— керівник напрямку трудових ресурсів Миколаївського АТ КБ «ПриватБанк». ЕГ мала змогу пересвідчитись, що роботодавці виявляють зацікавленість питаннями якості освітнього процесу в МНАУ та процесу формування, перегляду ОП. Таку ж зацікавленість проявили випускники ОП випуску 2016 р. - К. А. Мікуляк (член робочої групи), П. А. Добровольський та 2019 р. – А. О. Гаврилов. Виявлено, що співпраця МНАУ, обліково-фінансового факультету та кафедри фінансів, банківської справи та страхування носить з роботодавцями постійний, системний характер. Їхня взаємодія регламентується Положенням про співпрацю із роботодавцями (зовнішніми стейкхолдерами) у МНАУ (<https://bit.ly/3twUilz>) та здійснюється шляхом проведення занять в умовах виробництва (на базі АТ КБ «Приватбанк», 27.02.2020 р., С. Бірзул, Д.Калнауз, <https://bit.ly/2RUfQ3W>), онлайн-лекцій (із дисципліни «Страхування», представники страхової компанії «Альфа-Страхування», 3.11.2020 р., <https://bit.ly/3gqRSHB>), лекцій, тренінгів, зустрічей (у т.ч. Zoom), тощо (<https://bit.ly/2QOm4BF>; <https://bit.ly/3dFXyMm>; <https://bit.ly/3sGq98p>; <https://bit.ly/2QLONHz>; <https://bit.ly/3vmlr1x>; <https://bit.ly/3gqRSHB>; <https://bit.ly/3eiNPup>; <https://bit.ly/3gxmxDe>), що було з'ясовано ЕГ в процесі ознайомлення з сайтом ЗВО та під час зустрічей з роботодавцями. В процесі інтерв'ювання також з'ясовано, що їхні пропозиції та рекомендації беруться до уваги при перегляді, оновленні ОП та інших процедур забезпечення її якості. Зокрема, при формуванні ОП враховано пропозиції Н. Іванової щодо ОК «Системи технологій», при перегляді та оновленні - пропозиції Д.Калнауза (також є викладачем кафедри) щодо збільшення уваги ННЛ

«Навчальний банк», К. Сабатовської щодо збільшення обсягу СРС за темами 7,8,9 ОК «Казначейська справа», В. Сокур щодо збільшення лекційних занять в порівнянні з 2019 р. на опрацювання теми 4 «Управління коштами соціального страхування» (додаток до протоколу засідання кафедри №11 від 28.01.2020 р., що надано на запит ЕГ). У якості підтвердження залучення роботодавців до системного перегляду ОП також можна навести: рецензії та відгуки роботодавців, що розміщені на сторінці обліково-фінансового факультету (<https://bit.ly/3nepfPl>), витяги з протоколів засідання кафедри фінансів, банківської справи та страхування (надані на запит ЕГ).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Інтерв'ювання НПП, менеджменту МНАУ, випускників та адміністративного персоналу дозволило ЕГ встановити, що випускники ОП в основному продовжують навчання на наступному рівні вищої освіти і після отримання диплому також продовжують тісно взаємодіяти з ЗВО. Під час інтерв'ювання (зустрічі 6) випускники ОП, а саме: П. Добровольський (випускник 2016 р.); К. Мікуляк (випускниця 2016 р.); А. Гаврилов (випускник 2019 р.), підтвердили, що викладачі кафедри фінансів, банківської справи та страхування підтримують з ними постійний інформаційний зв'язок і залучають їх до обговорення окремих ОК ОП, оновлення та удосконалення ОП «Фінанси, банківська справа та страхування», з урахуванням набутого ними практичного досвіду. Підтримання зв'язку НПП, гаранта ОП з випускниками ОП відбувається завдяки спільним науково-практичним заходам, зустрічам, консультаціям. Під час зустрічі 6 керівник центру працевлаштування О. Біліченко зазначив, що НПП та куратори мають контакти, телефони випускників, створюють групи в Вайбер і запрошують випускників на семінари, круглі столи, лекції, тощо. Крім того, в ЗВО, з метою об'єднання здобувачів вищої освіти, випускників, НПП та педагогічних працівників структурних підрозділів для забезпечення наступності поколінь створена і діє асоціація випускників (діяльність регламентується Положенням про асоціацію випускників МНАУ, <https://bit.ly/3x9OcAd>). В ЗВО створено центр працевлаштування випускників і студентів МНАУ (<https://bit.ly/2QIsoe4>, діяльність регламентується Положенням про центр працевлаштування випускників і студентів МНАУ, <https://bit.ly/3dAolJL>) діяльність якого спрямована на надання допомоги здобувачам вищої освіти і випускникам ЗВО у плануванні професійної кар'єри та сприяння їх працевлаштуванню, а також в адаптації їх до практичної діяльності, підтримання подальших зв'язків з випускниками університету, здійснення моніторингу їх кар'єри та соціальне партнерство з працедавцями. В ЗВО здійснюється формування повної бази випускників для чого з архіву запитуються документи, а випускники заповнюють анкету (<https://bit.ly/3tG7VoS>). ЕГ встановлено, що в МНАУ проводиться робота щодо формування професійно-наукового простору для комунікації випускників та ЗВО, налагодження і координації зворотного зв'язку з випускниками. ЕГ з'ясовано, що в МНАУ збір та аналіз інформації щодо працевлаштування та траєкторії кар'єрного зростання випускників ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» здійснюється на рівні кафедр, деканату, центру працевлаштування випускників і студентів МНАУ.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В МНАУ сформована ВСЗЯВО, яка своєчасно реагує на виявлені недоліки в ОП, що знайшло своє підтвердження під час ознайомлення з документами, сайтом ЗВО, спілкування з фокус-групами. Функціонування СЗЯВО регламентується Положеннями про: СЗЯО діяльності у МНАУ (<https://bit.ly/2RTx1Th>), Запобігання та виявлення академічного плагіату у МНАУ, <https://bit.ly/3sF5xob>), Раду здобувачів вищої освіти з якості освіти (<https://bit.ly/3gzJk1r>), Раду з якості (<https://bit.ly/3ej7Dhf>), Групу сприяння академічній доброчесності (<https://bit.ly/3auCkia>), Вирішення конфліктних ситуацій у МНАУ (<https://bit.ly/32Bf2TO>), тощо. Під час зустрічі 6 ЕГ з'ясовано, що в МНАУ діє система менеджменту якості з 2015 р. (Настанова з якості, <https://bit.ly/32Cvza2>), одним з напрямків якої є якість освітньої діяльності (охоплює: наукову складову, матеріально-технічну, кадри, зміни ОП тощо). Структура системи представлена органами: Вчена рада, Науково-методична рада, Рада з якості, навчальний відділ, науково-методичні комісії та вчені ради факультетів, створюються групи (створює НМР), які здійснюють моніторинг та зміни ОП, РП ОК тощо. Анкетування в ЗВО проводиться навчальним відділом та уповноваженими особами (представниками кафедри, деканату тощо), до якого залучаються представники студентського самоврядування (формування та обробки анкет). В ЗВО діє Центр соціологічних досліджень (керівник В. Ханстантинов) який також аналізує ситуацію щодо якості освіти. В. Ханстантинов та В. Соколік (Зустрічі 6) зазначили, що в МНАУ є скринька довіри (<https://bit.ly/2PbiwJk>), завдяки чому відбувається вчасне реагування на проблеми. ЕГ встановлено, що за цією ОП звернень, конфліктних ситуацій, корупційних проявів не було, випадків порушення академічної доброчесності серед НПП задіяних на ОП та здобувачів не виявлено. В. Соколік відмітив, що узагальнена інформація щодо ОП направляється ректору і потім на НМР розробляються відповідні заходи; за даною ОП акцентується увага на відповідності НПП ОК, які ними викладаються. ЕГ з'ясовано, що в ЗВО проводиться зовнішній аудит системи управління якістю (<https://bit.ly/3xfN6CW>), а також розроблено Комплексний план з управління і контролю за якістю підготовки фахівців, навчально-методичної, науково-дослідної, виховної роботи та зміцнення матеріально-технічної бази МНАУ у 2020- 2021 н.р. (<https://bit.ly/3tLbLxa>). В ЗВО діє програма перевірки наукових робіт на плагіат (Unicheck, Договір №1 від 08.05.2019 р.). НПП, здобувачі знають про необхідність дотримання меж оригінальності тексту (п. 6, <https://bit.ly/3sF5xob>; <https://bit.ly/3sF5xob>), ознайомлені з Кодексом академічної доброчесності МНАУ (<https://bit.ly/3vadGeG>). ЕГ пересвідчилася в наявності високого рівня комунікації між здобувачами і НПП, відкритості МНАУ до взаємодії зі здобувачами. У межах ОП відбувається оперативне реагування на недоліки та факти виявлення порушень академічної доброчесності, під час реалізації освітньої діяльності, які контролюються з боку адміністрації, гаранта ОП та НПП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в МНАУ проводиться вперше, тому, зауважень та пропозицій, що були сформульовані під час попередніх акредитацій ОП немає. Водночас, ознайомлення з документами інших акредитаційних справ та спілкування з гарантом ОП, під час організаційної зустрічі, дозволило ЕГ з'ясувати, що сформована система забезпечення якості загалом дозволяє брати до уваги і враховувати досвід та результати акредитацій інших ОП в ЗВО. Зокрема, враховано рекомендації щодо: підвищення публікаційної активності НПП; створення умов для реалізації академічної мобільності, що враховано шляхом збільшення кількості стажувань НПП за кордоном та проходження здобувачами закордонної практики з урахуванням їх фаху (в т. ч. у Великобританії); залучення фахівця, який був би захищений зі спеціальності «Гроші, фінанси і кредит»/«Фінанси, банківська справа та страхування», що реалізовано завдяки захисту НПП кафедри фінансів, банківської справи та страхування А. Полторака. Крім того, в МНАУ запроваджено матеріальне стимулювання НПП за публікації в наукових виданнях, які індексуються в наукометричних базах Scopus/WoS та здійснюється преміювання, якщо публікація в таких журналах була для НПП безкоштовною (підтверджено під час Зустрічі 1, Зустрічі 3 та резервної зустрічі). ЕГ встановлено (зі слів гаранта ОП, організаційна зустріч з гарантом ОП), що формування ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в МНАУ відбувалося з урахуванням досвіду аналогічних ОП провідних українських ЗВО (ТНЕУ, КНЕУ ім. В. Гетьмана тощо) у сфері фінансів, банківської справи та страхування. Ознайомлення з сайтом МНАУ надало можливість ЕГ виявити, що позитивною практикою є розміщення у публічному доступі на офіційному вебсайті ЗВО (сторінці обліково-фінансового факультету) ОП «Фінанси, банківська справа та страхування», їхніх компонент, силабусів, Проєктів ОП за роками, рецензій стейкхолдерів (<https://bit.ly/3nepfPl>). ЕГ під час інтерв'ювання здобувачів, випускників, НПП, роботодавців, менеджменту університету виявлено, що в МНАУ відбувається регулярний перегляд ОП, проводиться анкетування внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів та врахування їх рекомендацій. Загалом ЕГ пересвідчилась в тому, що в МНАУ мають місце реальні дії та позитивна динаміка щодо вдосконалення освітньої діяльності та якості вищої освіти, як в ЗВО, так і безпосередньо на ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Ознайомлення ЕГ з документами, інформація отримана під час спілкування з керівником та менеджментом ЗВО (Зустріч 1), НПП (Зустріч 3), адміністративним персоналом (Зустріч 6) та загальна атмосфера під час інтерв'ювання дають можливість стверджувати, що культура якості та лідерство в академічній спільноті МНАУ сформовані на високому рівні й створюють умови для реалізації освітньої діяльності за ОП та сприяють розвитку цієї ОП. ЕГ пересвідчилась, що всі учасники освітнього процесу (здобувачі ОП всіх років навчання; НПП; роботодавці і фахівці-практики, що залучені до освітнього процесу на ОП; випускники; адміністративний персонал МНАУ) усвідомлюють цінності та необхідність покращення культури якості освіти, якості освітньої діяльності та безпосередньо залучені до процесу внутрішнього забезпечення якості ОП, як на етапі формування та затвердження, так і на етапі перегляду й оновлення, реалізації ОП. Підрозділами, які відповідають за здійснення процесу ВЗЯО є: НМР, НМК та вчена рада факультету, навчальний відділ, органи студентського самоврядування, вчена рада МНАУ. Їхні повноваження та взаємодія регламентуються відповідними положеннями та Наставною з якості. На рівні ОП ЗЯВО здійснює гарант. Позитивною практикою вбачається те, що в ЗВО існує психологічна підтримка здобувачів та НПП у т.ч. за цією ОП й діє Психолого-педагогічна лабораторія науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості МНАУ (завідувач Г. Рурик, <https://bit.ly/3neVcVd>). Зі слів здобувачів (Зустріч 2) Я. Кемової та К. Гуліч (Олійніченко) психолог знаходиться в гуртожитку, періодично проводить зустрічі (<https://bit.ly/3eqPY7w>) та запрошується на кураторську годину і до неї можна звернутись особисто з будь-якими питаннями). Це ж було підтверджено під час спілкування з НПП (Зустріч 3). З'ясовано, що НПП мають змогу навчатися в Клубі англійської мови із сертифікованим викладачем CELTA Е.Д.Несс та волонтером Корпусу Миру США Р.Теннером (Зустріч 3). В МНАУ має місце постійне оновлення внутрішньоуніверситетської нормативної бази, яка регламентує освітній процес, з урахуванням вимог законодавства, а при перегляді, оновлені ОП системно долучаються стейкхолдери. В ЗВО розроблено та діє Кодекс корпоративної культури МНАУ (введений в дію Наказом №215 від 24.12.2015 р., <https://bit.ly/3tDUkOM>), проводяться заходи щодо дотримання академічної доброчесності (<https://bit.ly/3vrciEX>). В МНАУ створено і функціонує репозитарій (<https://bit.ly/3n8HOnX>), втім курсові роботи здобувачів ОП у ньому не розміщуються (накопичуються на електронних носіях кафедри). Ознайомлення з діяльністю на ОП та отримана під час зустрічей інформація, дали можливість ЕГ стверджувати, що загалом академічна спільнота МНАУ відчуває спільну відповідальність за підвищення якості освіти та якості освітньої діяльності, в т.ч. за цією ОП. Це створює умови для подальшого розвитку ОП та покращення освітньої діяльності за ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Дієва система менеджменту якості, Рада з якості. Проводиться зовнішній аудит системи управління якістю. На системній основі здійснюється взаємодія з роботодавцями щодо перегляду, оновлення, розвитку ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньої діяльності за ОП. Студентське самоврядування на постійній основі залучається до розробки та опрацювання анкет і проведення анкетування. Проекти ОП розміщуються на сторінці обліково-фінансового факультету з метою обговорення. Розміщення у публічному доступі рецензій стейкхолдерів, силабусів ОК. Діє Клуб англійської мови із сертифікованим викладачем CELTA та волонтером Корпусу Миру США де мають змогу навчатися НПП та здобувачі. Функціонує Психолого-педагогічна лабораторія науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості МНАУ та Центр працевлаштування випускників і студентів МНАУ. Створено Асоціацію випускників МНАУ. Сформована культура якості в академічній спільноті та лідерство, що сприяють розвитку ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

В репозитарії МНАУ, який функціонує в ЗВО, не розміщуються курсові роботи здобувачів ОП. Представники студентського самоврядування, безпосередньо здобувачі ОП не долучаються до комісій з ліквідації академічної заборгованості. Рекомендовано здійснювати накопичення і зберігання курсових робіт здобувачів ОП не лише на електронних носіях кафедри фінансів, банківської справи та страхування, а й розміщувати їх у публічному доступі в репозитарії МНАУ. Рекомендується залучати здобувачів ОП, представників студентського самоврядування до ліквідації академічної заборгованості.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на сильні сторони і позитивні практики (дієва система менеджменту якості, Рада з якості; проведення зовнішнього аудиту системи управління якістю; взаємодія з роботодавцями щодо перегляду, оновлення, розвитку ОП на системній основі; розміщення проектів ОП для публічного обговорення; функціонування Клубу англійської мови), виявлені недоліки (курсів роботи здобувачів ОП не розміщуються в репозитарії), ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Наведені рекомендації підвищать якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників ОП регулюються Статутом (<https://bit.ly/3asJnrP>) (розділ 7), Правилами внутрішнього розпорядку МНАУ (<https://bit.ly/3gmI9lL>) (розділ 3 "Основні права та обов'язки працівників Університету"), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/3n3kYhC>). Права та обов'язки НПП зазначені в п.7.2, п.7.4 Статуту, здобувачів вищої освіти - п.7.20, п.7.21 та п.7.23 даного Статуту. Під час зустрічі з НПП (Зустріч 3) ЕГ переконалася у тому, що під час реалізації ОП права і обов'язки НПП дотримуються, навантаження формується відповідно до нормативів, відбувається стимулювання НПП (зі слів О. Боднар, А. Полторака тощо). Під час зустрічі 6 начальник відділу кадрів, уповноважена особа з питань запобігання корупції – Л. Машкіна підтвердила відповідність процедури обрання за конкурсом внутрішньоуніверситетським положенням, а оголошення про конкурс розміщуються на сайті ЗВО. Всі нормативні документи знаходяться у відкритому доступі, всі учасники освітнього процесу можуть з ними ознайомитись (<https://bit.ly/3gs2Nkq>). Здобувачам ОП, які вступили на навчання, надається детальна інформація щодо документів та їх розміщення на першій ознайомчій лекції. НПП при прийомі на роботу ставлять підпис, яким засвідчують ознайомлення із нормативними документами ЗВО. В МНАУ можна подати запит на отримання доступу до публічної інформації (<https://www.mnau.edu.ua/dostup/>). Під час інтерв'ювання фокус-груп, здобувачі та НПП підтвердили дану інформацію.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та

пропозиції заінтересованих сторін.

До затвердження ОП, ЗВО на сайті оприлюднює Проект ОП з метою одержання зауважень та пропозицій від стейкхолдерів (<https://bit.ly/3tDIWnb>). Зауваження та пропозиції заінтересованих сторін розглядаються на засіданнях кафедри, що підтверджує аналіз протоколів засідання кафедр, витяги з протоколів вченої ради факультету та витяги з протоколів студентського самоврядування щодо пропозицій з оновлення ОП (надані на запит ЕГ). Під час зустрічей зі студентським самоврядуванням та роботодавцями було підтверджено, що під час удосконалення, перегляду та оновлення ОП їх думку враховують. ЕГ рекомендовано висвітлювати в відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО інформацію щодо врахування чи відхилення зауважень та пропозицій стейкхолдерів щодо вдосконалення освітнього процесу за ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному веб-сайті ЗВО у відкритому доступі розміщена інформація про ОП (<https://bit.ly/3tEzAX6>), що дає змогу стейкхолдерам безперешкодно побачити всі відомості про неї. На сторінці кафедри фінансів, банківської справи та страхування оприлюднено силабуси навчальних дисциплін, НП ОП, компетентності та ПРН, практична підготовка на ОП, рецензії та відгуки про ОП тощо (<https://bit.ly/3gizD79>). Інформація про працівників кафедри, яка надає освітні послуги з підготовки фахівців за даною ОП у відкритому доступі (<https://bit.ly/3ar8bAv>). На сайті кафедри кожен охочий може ознайомитися з переліком дисциплін (<https://bit.ly/3goUndF>). Наразі на офіційному веб-сайті МНАУ немає даних щодо крайніх результатів анкетування стейкхолдерів. Загалом під час інтерв'ювання фокус-груп було підтверджено, що сайт ЗВО є зручним та в достатньому обсязі інформує відповідні заінтересовані сторони.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО оприлюднює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Нормативні документи розміщено у відкритому доступі. На сторінці кафедри фінансів, банківської справи та страхування оприлюднено силабуси навчальних дисциплін, НП ОП, компетентності та ПРН, практична підготовка на ОП, рецензії та відгуки про ОП тощо. Зауваження та пропозиції стейкхолдерів ОП розглядаються та враховуються. Розроблено зручний для користування сайт на якому структурована і повною мірою висвітлена інформація щодо освітнього процесу, нормативних документів. Діяльність ЗВО є прозорою та публічною.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На офіційному веб-сайті МНАУ відсутні дані щодо крайніх результатів анкетування стейкхолдерів. У відкритому доступі не висвітлено інформацію щодо врахування/відхилення зауважень та пропозицій стейкхолдерів з удосконалення освітнього процесу за ОП. Рекомендовано наповнити даними інформаційний простір за ОП матеріалами щодо крайніх результатів анкетування стейкхолдерів. Розмістити на сайті ЗВО чи факультету/кафедри інформацію про врахування/відхилення зауважень та пропозицій стейкхолдерів щодо вдосконалення освітнього процесу за ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на сильні сторони і позитивні практики (оприлюднення прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу; відкритий доступ до нормативних документів; розміщення на сторінці кафедри силабусів ОК, НП ОП, компетентностей та ПРН, рецензій та відгуків про ОП; розгляд та врахування пропозицій стейкхолдерів; зручний для користування сайт; прозора та публічна діяльність ЗВО), виявлені недоліки (на сайті МНАУ відсутні дані щодо крайніх результатів анкетування стейкхолдерів), ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 9 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Наведені рекомендації підвищать якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Слатвінська Марина Олександрівна

Члени експертної групи

Пасічний Микола Дмитрович

Дарченко Катерина Андріївна